Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ШАҲАР РЎЗНОМАСИ

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган | № 30 (7.419) | 1991 йил 12 февраль, сешанба | Нархи 8 тийин.

Партия турмуши: коммунист мулоҳазалари

ЭЪТИҚОДИ ЎЗ ҚЎЛИДА

ТЕПЛОВОЗ таъмирлаш заводидек корхона Тошкентда унча кўп эмас. Заводда уч мингга яқин ишчи-хизматчи меҳнат қилса, улардан 380 нафари фирқа аъзолари. Муҳими, фахрланса арзийдиган, яъни 50 йиллик партия фаолиятига эга бўлган коммунистлар талайгина. П. Платонов, А. Коськов ва В. Харкевичга ўхшаган меҳнатда умри ўтган кишилар ҳалигача иш жойларини тарк этгани йўқ. Улар ишда самарадорликка эришибгина қолмай, ёш ишчи-мутахассислар етишиб чиқишига ҳисса қўшмоқдалар.

Бир нарсага жуда таажжубланасан киши. Шундай даврлар бўлганки, фақат биргина оёқ кийимни бутун фасл мобайнида кийилган. Овқатларнинг ҳозиргидек турлари бўлмаган. Тўғри, айни пайтда бироз қийинчиликлар мавжуд. Аммо аминмизки, булар ҳам ўтиб кетади. Фақат ирода, чидам бўлса бас.

Коммунистлар ичида ҳам ҳар хил кишилар бор. Айрим коммунистлар мана шундай ҳозирги «дўппи» тор келиб турган пайтда фирқаликдан юз ўгирмоқдалар. Бунга нима дейиш мумкин, ахир! Ҳамма нарса бирдан яхши бўлиб қолмайди-ку! Наҳотки, улар шуни яхши тушунмасалар. Тўғри, ҳаммаси ошкоралик, демократия, бировни мажбур қилиб бўлмайди, дейишингиз мумкин. Худди шу тўғрида электромашина цехининг чилангари, КПСС XXVIII съезди делегати А. Г. Шабанова билан суҳбатлашдик.

— Цехимизда 40 дан зиёд коммунист мавжуд. Ҳаммамиз бир жон ва бир тан бўлиб ишлаймиз. Кўпчилик ўз меҳнати ва кўп йиллик иш тажрибасига эга бўлган кишилар. Бироқ уларнинг характер ва хусусиятлари, дунёқарашлари турличадир. Айрим коммунистлар КПСС сафидан чиқишга ҳаракат қилиб кўрдилар. Лекин уларга тушунтиришимиз туфайли бу фикрдан қайтдилар. Мен бир нарсага жуда ҳайронман. Яна ёшлар хусусида гапиришга тўғри келади. Улар кўпгина масалаларда тортишадилар. Ўзларининг фикрларини маъқуллайдилар. Бу бир томондан яхши ҳам. Айрим ёш ишчилар баъзан партия сафидан ўчиришларини сўраб ариза ёзмоқдалар. Ҳайронман, уларни нима қониқтирмайди. Масалан, ҳозир барча фикрларини очиқ-ошкора айтишлари мумкин. Бу Коммунистик партиямизнинг Уставида ҳам ёзилган. В. Сироятов, С. Краснов, С. Кентавуров ва З. Давлетшинга ўхшаганлар партия оғир инқирозий жараённи бошидан кечираётган бир паллада КПСС сафини тарк этишни лозим топибди. Илож қанча, ҳар кимнинг ўз хоҳиши, ўз эътиқоди ўз қўлида. Мана Ўзбекистон халқи ўз эркинлигига эришди, десак янглишмаймиз. Ўзбек тилига Давлат мақоми берилди. Ўзбек тили жумҳуриятимизда асосий давлат тили деб тан олинди. Ундан ташқари ўзимизнинг партия Уставимизга эга бўлдик. Шунча вақтлардан бери бундай катта ишлар қилинмаганди. Тошкент шаҳар партия қўмитаси алоҳида ҳуқуққа эга бўлди. Мана шу кунларга келиб алоҳида суверен партия қўмитасига эгамиз. Ҳа, яна муҳим гаплардан бири шуки, ҳар бир жамоа партия қўмитаси ўз ҳуқуқига эга. Коммунистик партия аъзолигига худди ўша ишлаб турган ўз жойингизда ўтишингиз мумкин. Барча партия қўмиталари ўз маблағларига эгалик қила олади. Бу ҳам маъқул томони. Чунки ҳар бир корхона партия қўмитаси ўз маблағидан илғор коммунистларга мукофотлар бериши, турли тадбирларда фойдаланиши мумкин. Кўриб турибсизки, бу қилинаётган ишлар фақат инсонлар, уларнинг яхши яшашлари, изланишлари учун қилинаяпти.

Кези келганда шуни айтишим ўринлики, «Мени Коммунистик партия сафига қабул қилишингизни сўрайман», деб ариза ёзганига ҳайронман. Нега партияга кирдиму нега ўчаяпман, деб бир ўйлаб кўрганми? Мана шундай пайтда улар ахир Коммунистлар партиясига ёрдам беришлари керак эмасми?!.

Одамнинг яхши ва ёмони бошга кулфат тушганда билинади, дейишади. Бу масалада ҳам худди шуни кўриш мумкин. Менинг фикримча, ҳозирги Коммунистик партия сафига қабул қилинаётганларни яхшилаб синаб кўриш, кўпроқ уларнинг иродаларига эътибор бериш муҳимдир. Чунки бу юксак номни олаётган кишилар кейин иккиланмасинлар. Тажрибадан кўриниб турибдики, одамларда кўпроқ шу нарсалар етишмайди. Тўғри, ҳозир ошкоралик, демократия, аммо уни ким қандай тушунишига кўп нарса боғлиқ. Ҳар бир инсоннинг ўз фикрлаш қобилияти бўлгани билан дунёқарашлари турличадир. Коммунистларнинг дунёқарашлари жуда кенг қамровли бўлиши, ҳамма бўлаётган воқеа ва ҳодисаларга шошма-шошарлик билан эмас, балки оғирлик, вазминлик билан ўйлаб тўғри иш тутишлари муҳимдир, фақат бугунги кунни ўйлаш билан иш битмайди. Ишлайлик, фақат бел боғлаб ишлайлик, шундагина келажагимиз фаровон, ҳаётимиз юксак бўлади. Бу эса биринчи ўринда коммунистлардан талаб этилади. Улар доимо олдинги сафда бўлганлар, яна шундай бўлиб қолиши шарт. Яна шу ерда муҳим бир нарсани айтиб ўтишни лозим кўраман. Бу менинг шахсий фикрим, албатта. Мен шахсан кўп партиявийликка қаршиман. Бизга кўппартиявийликнинг нима зарурати бор, тушунмайман. Совет Иттифоқида фақат биргина партия — Коммунистик партия бўлиши шарт ва мен шуни тан оламан. Истардимки, яқинда жамоамизда қабул қилинган Фурқат Тўраев, Суръат Муҳаммадаминов, Шаҳодат Муродова ва Баҳриддин Ҳаитов сингари ёш коммунистлар жумҳурият Компартияси Уставига амал қилсинлар, токи уларда кейин иккиланиш рўй бермасин. Партиямизнинг мазкур ҳужжати ҳар биримиз учун асосий дастуриламалдир.

А. БАҲОДИРОВ,
СССР Журналистлар уюшмаси аъзоси.

Тошкентдаги полиграфия комбинати сўнгги йилларда янги ускуналар билан жиҳозланмоқда. Чет эллардан келтирилиб ўрнатилаётган бу техникалар ишчилар меҳнатини енгиллаштирмоқда.
СУРАТДА: корхонанинг илғор программаловчиси Гулнора Қурбонова.
Р. Шарипов сурати.

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШГА АСОСИЙ ЭЪТИБОРНИ ҚАРАТАЙЛИК

Тошкентда бўлиб ўтган мажлис Ўзбекистон ССР Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида ташкил этилган илмий, муҳандис ва бошқарув кадрларини тайёрлашга оид ишларни мувофиқлаштирувчи комиссия олдида турган биринчи галдаги ва узоқ муддатга мўлжалланган вазифаларга бағишланди.

Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Э. С. Самандаров илгари жумҳурият Вазирлар Кенгаши ҳузурида иш олиб борган комиссия негизида тузилган мазкур комиссия фаолиятининг асосий йўналишлари ҳақида ахборот берди, истеъдодли ёшларни аниқлаш, танлаш ва тарбиялаш йўллари белгилаб олинди.

Жумҳуриятнинг йўналишлар, ихтисослар бўйича кадрларга, айниқса Ўзбекистон учун устун тармоқлар кадрларига бўлган эҳтиёжини аниқлаш комиссия ишидаги асосий муаммолардан бири эканлиги мажлисда таъкидланди. Комиссия тўғрисидаги низом лойиҳаси, унинг таркиби кўриб чиқилди ва бошқа масалалар муҳокама қилинди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

11 февраль куни шаҳар партия комитетида Ўзбекистон ССР вице-президенти Ш. Р. Мирсаидовнинг Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг Тошкент шаҳридан ва Тошкент вилоятидан сайланган депутатлари билан учрашуви бўлди.

Ш. Р. Мирсаидов Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг шу йил 14 февралда бўладиган навбатдан ташқари сессияси муҳокамасига тақдим этилаётган улгуржи, харид ва чакана нархларни тартибга солишнинг ёндошувига доир масалалар ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Кенгаш қатнашчилари ана шу долзарб масалалар юзасидан фикр алмашдилар.

Депутатлар сессия муҳокамасига тақдим этилаётган дастурни маъқулладилар. Агарда кўп сонли рақамларни мисол келтирмай ана шу дастурнинг моҳиятини изоҳлайдиган бўлсак, молиявий манба аниқланиб, олдини олувчи компенсация системаси ишлаб чиқилган ҳолдагина жумҳуриятда нарх-наво оширилиши мумкин, деса бўлади.

Учрашувда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков, Тошкент вилояти партия комитетининг биринчи котиби С. М. Мамарасулов, жумҳурият пойтахти ва Тошкент вилояти бошқа партия ва совет органларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Меҳнат жамоаларида

ҲАВАС БИЛАН ҚАРАШАДИ

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг 3-тўқув участкаси корхонада илғор жамоалардан ҳисобланади. Тўқувчилар ҳамма вақт ўз зиммаларига олган режа ва мажбуриятларни ортиғи билан адо этиб келмоқдалар. Ўтган йили ҳам шундай бўлди. Ишчи ва хизматчилар режаларини 110 фоизга ошириб бажаришди. Бундай кўрсаткичларга эски дастгоҳларнинг ўрнига янги унумлиларини ўрнатиш, ишчиларга яхши шароит яратиш туфайли эришилди.

Жамоа бу йилни ҳам муваффақиятли бошлади. Масалан, улар шу йилнинг январь ойида режа бўйича 952 минг метр газлама ишлаб чиқариши керак эди. Аммо уддабурон тўқувчилар бу борадаги мажбуриятларини ҳам 108 фоизга ошириб бажардилар. Бунда жамоанинг Гулнора Сапарбоева, Пошшахон Йўлдошева, Феруза Абдиева ва Раъно Мансурова каби тўқувчилари кунлик ва ойлик нормаларини ошиғи билан бажариб ўзаро мусобақада пешқадамлик қилишди.

— Мен бошчилик қилаётган 3-тўқув участкада 123 киши ишлайди, — дейди биз билан суҳбатда Куляш Соттиева. — Улар иккита бригадага бўлинган бўлиб, асосан хотин-қизларни ташкил этади. Ҳозир тўқувчиларнинг ҳар бири ўз касбига меҳр қўйиб, чаққонлик билан 10-12 та дастгоҳни бошқармоқда.

Ҳозирги кунда участкада газламалар янада сифатли ва унумли чиқиши учун «СТБ-2-330» маркали юқори унум билан ишлайдиган тўқимачилик дастгоҳи ўрнатила бошланди. Шу билан бир қаторда илгари қурилган дастгоҳлар унумли ишлаши учун уларни қайтадан таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда.

«Касбнинг яхши-ёмони бўлмайди», дейди халқимиз. Инсон аввалambор ўз касбига меҳр қўйиб, сидқидилдан ишласагина кўзлаган мақсадига эришади. Биз ҳикоя қилаётган 3-участкада бундай ишчилар анчагина. Шулардан бири Гулнорахон Сапарбоевадир. У ўз касбига меҳр қўйиб ишлайдиганлардан. Бу илғор ишчи ҳамиша ўзига берилган режаларни ошиғи билан 130-140 фоизга бажариб келаяпти. У ўзининг чаққонлиги, меҳнатсеварлиги билан корхонада обрў топган. Унга ёш тўқувчиларнинг кўпчилиги ҳавас билан қарашади. У корхонада илғор ишчи бўлиши билан бир қаторда ўзининг илмга бўлган чанқоқлиги билан ҳам ажралиб туради. Гулнорахон ҳозирги кунда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат илмгоҳида таҳсил олмоқда.

— 12 та «СТБ-2-330» маркали янги дастгоҳларда ишлайман, — дейди у. — Менга тўқувчилик сирларини ўрганишда иш устаси Баҳром ака Шарипов ҳамда Куляш опа Соттиеваларнинг хизматлари катта бўлди. Буни мен бутун ҳаётим давомида унутмайман. Келажакдаги орзуим илмгоҳни муваффақиятли тамомлаб иқтисодчи-муҳандис бўлиш.

Ҳа, Тошкент тўқимачилик комбинатининг 3-тўқув участкаси ишчилари жумҳуриятимизни газмол маҳсулотлари билан таъминлаш борасида анча ишларни амалга оширишмоқда. Бунда юқоридаги илғор ишчилар ва бутун жамоанинг улуши катта бўляпти.

Ҳ. БЕКМУРОТОВ.

Янгиликлар — Воқеалар — Хушхабарлар

«САВОБ»НИНГ ТАДБИРЛАРИ

«ЎРТОҚ ҚЎШИҚ» ШИОРИ ОСТИДА ЎТКАЗИЛГАН БУТУНИТТИФОҚ ТЕЛЕВИЗИОН ТАНЛОВИ КЎПГИНА ИСТЕЪДОДЛАРГА ИЖОДИЙ ҚУВОНЧ БАХШ ЭТГАН ЭДИ.

Зебо Ғаниева номи билан юритилаётган фронт гуруҳи дастаси ҳам ушбу маҳорат кўригида муваффақият қозониб, унинг ғолиблик дипломи билан тақдирланди.

Эндиликда мазкур ижодий гуруҳ ўз томошаларини хайрия концертлари тарзида намойиш қилиб келмоқда. Унинг Тошкентдаги темир йўлчилар маданият саройида яқинда берган томошаси ҳам жуда мароқли бўлди.

Ўша шодиёнага СССР халқ артисти Тамарахоним қувноқ қўшиқ ва ўйинлари билан алоҳида файз киритди. Шунингдек, Ғазалкентдаги бадиий ҳаваскорлик жамоаси аъзоси В. Киселевнинг чиқиши ҳам яхши кутиб олинди.

А. АКБАРОВ.

ИСТЕЪМОЛЧИЛАРГА ЖЎНАТИЛДИ

ЎРТА Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Камалак» ижара корхонасида ўтган йили 300 тонна чиқинди маҳсулот яроқли товарлар қаторида истеъмолчиларга жўнатилди. Бундан 3 йил аввал Тошкент автомобиль йўллари муҳандислари олийгоҳининг олимлари ва бирлашма мутахассислари ҳамкорлигида яратилган янгилик кейинги пайтда тўлиқ ўзлаштирилиб, кенг йўлга қўйилди. Одатда юқори кучланишга мўлжалланган ва нефть сўрувчи машиналарда қўлланиладиган кабеллар икки ва ундан ортиқ симлардан ташкил топади. Бирга ўраб қобиқланадиган кабелларнинг ҳаммаси бир хил узунликда бўлмайди. Натижада 50-60 метр ва ундан кўп узунликдаги кабеллар ортиб қолади. Одатда бошқа мақсадда қўлланишга ярамайдиган бу симлар ташлаб юборилиб, йилига ўртача 350—370 минг сўм зарар кўриларди.

Мутахассислар кўп вақт изланиб яратган ихтиролари бу исрофгарчиликка барҳам берди. Ультратовушли қурилма узуқ-юлуқ кабелларни улашда жуда қўл келди. Махсус аппарат ёрдамида узилган икки кабелни полиэтилен плёнка қоплаш йўли билан уланади. Кабель таркибидаги сим ва бошқа қобиқлар ҳам уланади. Махсус участка шуғулланаётган бу иш мамлакат кабель саноатида муҳим аҳамиятга эга эканлиги учун ҳам шу йилнинг ўзида Кавказорти ва бошқа минтақалардаги кабель заводларида ҳам амалга ошириш режалаштирилмоқда.

Бу қурилма аллақачон ўз харажатини қоплади. Ишлаб чиқариш жараёнида оддий ҳисобланган чиқиндилар миқдорини 80 фоизга камайтириш имконини берди.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Шаҳримиздаги «Юлдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг биринчи бўлимида кўплаб моҳир тикувчилар меҳнат қилишади. Улардан бири Наргиза Назаровадир. Бу илғор тикувчининг корхонага ишга келганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин у ўзининг чаққон ва ишбилармонлиги туфайли тезда ҳамкасблари эътиборини қозонди.
Х. Мирзакаримов сурати.

УЙ ТЎЙЛАРИ ЯҚИН

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ ГОРЬКИЙ ШОҲ КЎЧАСИДА 124 ОИЛАГА МЎЛЖАЛЛАНГАН 16 ҚАВАТЛИ ТУРАР ЖОЙ БИНОСИ ҚАД КЎТАРМОҚДА.

Бунёдкорлик ишларини Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-баланд уйларни қуриш трестининг 69-қурилиш бошқармаси қурувчилари амалга оширмоқдалар.

Уйнинг умумий саҳни 6 минг 860 квадрат метрни ташкил этади. Қурувчилар бу ерда ҳаммаси бўлиб 2 миллион 512 минг сўмлик қурилиш-тиклаш ишларини амалга оширишни лозим эди. Ҳозиргача улар шу пулларнинг 1 миллион 833 минг сўмини ўзлаштиришди.

Ғ. ЮСУПОВ.

ЎҚУВЧИЛАР НОНУШТАСИГА

СЕРГЕЛИ НОҲИЯСИДАГИ САВДО МАРКАЗИ БИР НЕЧА ЙИЛДИРКИ, ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗГА ХИЗМАТ КЎРСАТИБ КЕЛМОҚДА.

Марказнинг иккинчи қаватидан эса ноҳия мактаб ўқувчиларининг нонуштаси учун қандолат маҳсулотлари тайёрлаш цехи ўрин олган эди. Лекин бу цех кўпсонли ўқувчилар талабини тўла қондиролмай қолди. Шунинг учун уни кенгайтириш фикри туғилди. Шу мақсадда бинонинг иккинчи қаватидаги ёзги қаҳвахонани ҳам таъмирлаб цехга қўшиб бериш эҳтиёжи туғилди. Ҳозир бу ерда таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди.

Р. АБДУРАҲМОНОВ.

УЛУҒБЕК МАЪРАКАСИ АРАФАСИДА

1994 йилда ЮНЕСКО ҳомийлигида бутун илғор жаҳон ҳамжамияти Шарқнинг буюк олими, мутафаккири, файласуфи, жамоат арбоби Муҳаммад Тарағай Улуғбекнинг 600 йиллик юбилейини нишонлайди. Тантаналар унинг она юрти — Ўзбекистон заминида ҳам ўтказилади.

Улуғбек юбилейини ўтказиш ташкилот комитетининг Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида бу тарихий санага тайёргарликнинг қандай бораётганлиги кўриб чиқилди. Мажлисни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби Ж. Ҳ. Ҳамидов бошқарди.

Тайёргарлик тадбирлари тасдиқланди. Ўзбекистон пойтахтидаги майдонлардан бирига Улуғбек номини бериш ҳамда бу ерда унинг ҳайкалини ўрнатиш, буюк мутафаккир номини Тошкент метрополитени станцияларидан бирига бериш мўлжалланмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Фалакиёт илмгоҳига ҳам Улуғбек номини бериш таклиф этилди. Улуғбек расадхонаси қолдиқларини сақлаб қолиш ва таъмирлашга, уни жаҳон аҳамиятига молик маданий ва илмий марказга айлантиришга бағишланган лойиҳалар конкурси ўтказиш режалаштирилмоқда. Расадхона ёнида олим музейининг янги биносини бунёд этиш мўлжалланган.

Улуғбек ҳаёти ва фаолиятига бағишланган бадиий ҳамда телевизион фильмлар яратиш, унинг асарларини нашр қилиш режалаштирилган. Юбилей арафасидагиноширлик фаолияти совет ва чет эл олимлари китобларининг туркумларини, плакатларни, альбомларни, почта маркалари ва конвертларни чиқаришни ўз ичига олади. Республика давлат дорилфунунларининг физика факультетлари талабалари учун Улуғбек номли стипендия таъсис этиш тўғрисидаги таклиф қўллаб-қувватланди. Шунингдек СССР Вазирлар Маҳкамасига халқаро маршрутларда қатнайдиган денгиз йўловчи кемаларидан бирига Улуғбек номини бериш тўғрисидаги таклиф билан мурожаат этишга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

САНЪАТ ШИНАВАНДАЛАРИ УЧУН

МАШҲУР МЎЙҚАЛАМ СОҲИБИ, СССР ХАЛҚ РАССОМИ ЎРОЛ ТАНСИҚБОЕВ ЎЗ АСАРЛАРИ БИЛАН ДОВРУҒ ҚОЗОНГАН ЭДИ. У ЯРАТГАН ҲАР БИР СУРАТ ТОМОШАБИН ВУЖУДИДА ЗАВҚ-ШАВҚ ВА ОЛИЖАНОБ ТУЙҒУЛАРНИ УЙҒОТИШГА ХИЗМАТ ҚИЛИБ КЕЛМОҚДА.

Улкан санъаткорнинг Тошкентдаги уй-музейида бўлган томошабин унинг серқирра ижоди билан яқиндан танишиши мумкин. Аммо кўпчилик учун яхши таниш бўлиб қолган мазкур маскан эндиликда бир мунча тор бўлиб қолди. Шу сабабли уй-музейни кенгайтириб, бу ерга келувчилар учун катта қулайлик туғдириш тадбирлари кўрилмоқда.

Уй-музей ёнида қад кўтарадиган махсус кўргазма зали дид билан сайқалланади. Ундан рассомнинг ҳали уй-музейга қўйилмаган яна қатор янги асарлари ўрин олади. Шунингдек, кўргазма залида Ў. Тансиқбоевнинг яқин ҳамкасблари асарларини намойиш қилиш ҳам кўзда тутилмоқда.

С. ОДИЛОВА.

ТО — Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон архитекторлар уюшмаси бошқарувининг пленумида республика меъморчилиги олдида турган муҳим ва долзарб вазифалар хусусида сўз борди.

⊙ Собир Раҳимов ноҳиясида истиқомат қилувчи байналмилалчи-жангчилар ҳузурига Афғонистон фахрийлари уюшмаси Ўзбекистон бўлимининг аъзолари ташриф буюриб, шу ноҳияда яшовчи 150 «афғон»га камтарона совғалар тақдим этдилар.

МАМЛАКАТИМИЗДА

⊙ Бугун, 12 февраль куни Франция ташқи ишлар вазири Ролан Дюма Москвага кутилмаган бир кунлик ташриф билан келади. СССР ташқи ишлар вазирлигидан хабар беришларича ташаббус Париждан чиққан.

⊙ Ленинград шаҳар Кенгашининг раиси А. Собчак 9 февраль куни бўлиб ўтган шаҳар раҳбарлари ва саноат корхоналари директорларининг кенгашида сўзга чиқиб яқин вақт ичида шаҳарда Швейцария, Франция ва Жанубий Корея бисотхоналарининг бўлимлари очилишини хабар қилди.

ХОРИЖДА

⊙ Никарагуа Президенти Виолетта Барриос де Чаморро Японияга тўрт кунлик ташриф билан келди.

⊙ Албаниянинг бош порт шаҳри — Дурресда оммавий намойишлар бўлиб ўтди.

⊙ 12 ёшли Бассам Исо Ал-Гаруз Исроил ҳарбий патрули томонидан фаластинлик қочоқларнинг лагерида ўлдирилди.

Бугунги кун нафаси — ТО

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ КЕНГАШИ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ IV СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Кенгашининг навбатдан ташқари тўртинчи сессияси 1991 йил 14 февраль соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари 13 февраль куни эрталаб соат 10 дан 19 га қадар Ўзбекистон ССР Олий Кенгаши Раёсатида рўйхатга олинадилар.

Истеъмол буюмлари манзурми?

ТАДБИРКОРЛИК ХОСИЯТИ

ЎРТА Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтган йили 1989 йилга нисбатан халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш бир йўла 54 фоизга кўпайди ёки 7 миллион 13 минг сўмлик кўп маҳсулот тайёрланди. 1990 йил учун белгиланган режа ҳам ортиғи билан уддаланди. Бу рақамларни кенгроқ шарҳлашдан олдин умуман бирлашмада қайси турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқарилишини санаб ўтамиз.

Ҳозирги кунда бирлашманинг ижара корхоналаридан 30 дан ортиқ турдаги маҳсулоти истеъмолчиларга етказиб бериляпти. Буюмларнинг асосий қисмини электр техника мақсадларида қўлланиладиган маҳсулотлар ташкил этади. Уй-рўзғор ва маиший хизматда ишлатиладиган симларнинг ўзидан 5 миллион сўмлик сотилди. Шунингдек 3 миллион сўмлик шнурлар ва 2,5 миллион сўмлик узайтиргич симлар тайёрланди. Телекабеллар ҳам асосан шу ердан чиқади. Ўтган йили қарийб 3 миллион сўмлик ана шундай халқ хўжалиги учун аҳамиятли товарлар ишлаб чиқарилди.

— Кейинги пайтларда истеъмол буюмларини кўпайтиришга бўлган эътибор анча кучайди, — деди биз билан суҳбатда бирлашма халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи В. М. Шаинский. — Шу ўринда ҳозирги кунда тайёрланаётган буюмларни илгарироқ ишлаб чиқариш мумкин эмасмиди, деган савол туғилади. Албатта мумкин эди. Имкониятини топиб амалга оширса бўларди. Очиғи ҳаракат ҳам қилганмиз, бироқ марказлаштириш деган усулнинг устунлиги туфайли оворагарчиликка ҳеч кимнинг тоқати йўқ эди. Масалан, завод мутахассислари чиқиндидан бирор маҳсулот тайёрлашни ўзлаштирсалар, албатта у тармоқ вазирлик ҳайъатида кўриб чиқиларди. Бунинг учун камида 2—3 ой кутиш керак эди. Амаллаб у ердан фатво олинса, давлат нарх қўмитасига навбатга ёзилиш керак бўларди. У ердан аниқ нарх белгиланиб, рухсат келгунича яна бир йил ўтарди. Бошқа оворагарчиликларни санаб ўтирмайман. Оддий, арзонгина нарса учун ҳам, қиммат буюм учун ҳам сансалорликнинг чеки йўқ эди. Шунинг учун ҳам мутахассисларимиз янгилик яратгандан кўра, тинчгина ишлашни афзал деб билардилар.

Сўнгги йилларда корхоналарга бироз эркинлик берилиши, айрим масалаларни мустақил ҳал этишга ҳуқуқ берилиши туфайли нафақат ишлаб чиқаришда, балки ихтирочиликда ҳам бир мунча силжишга муваффақ бўлинди. Биргина ўтган йилнинг ўзида 12 турдаги янги буюмлар ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Бўлим бошлиғининг таъкидлашича, бирлашмага қарашли деярли ҳамма ижара корхоналарида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилади. «Восход» майда корхонаси асосан шу мақсадда фаолият юритяпти. Телеантенналар, ички электр тармоқлари учун симлар, узайтиргичлар ҳам шу корхонадан чиқарилади. Ундан ташқари бу ерда кийим илгич, ҳаммом ва ҳожатхоналар учун пластмасса гиламчалар ҳам тайёрланяпти.

«Радуга» ижара корхонасида амалга оширилаётган ишлар ҳам ибратлидир. Бу ерда асосан юқори қувватли тармоқларга мўлжалланган кабеллар ишлаб чиқарилади. Уларнинг устига қопланадиган резиналарнинг бир қисми чиқитга чиқади. Тадбиркорлар уларни ташлаб юбормасдан енгил автомашиналар учун эҳтиёт қисмлар тайёрлашни ўзлаштиришган. Қистиргич, резина сумка, манжит, таянч, бошмоғи, сальник ва бошқалар. Шунингдек, сантехника ускуналари учун комплект ҳам тайёрланяпти. Спорт анжомларидан эспандр ишлаш ҳам йўлга қўйилди.

Бу корхонада чиқиндилардан унумли фойдаланишнинг яна бир усули топилди. Тўкилган, сочилган политиленлардан бемалол кўтаришга мўлжалланган бандли елим халталар тайёрланяпти. Шунингдек, ошхона, ҳожатхона, ҳаммомларнинг деворларига қоплаш учун мўлжалланган пластмасса плиткалар жуда харидоргир бўляпти. Ўзбек миллий нақшлари билан безалган бу буюмлар ҳам чиқиндиларни қайта ишлаш орқали тайёрланяти.

Бирлашманинг «Вертикаль» ижара корхонаси асосан ер ости бойликлари ва кон қидирув ишлари учун мўлжалланган кабеллар тайёрлашга ихтисослашган. Бу корхонанинг Улуғбек Муҳаммадхўжаев бошчилик қилаётган бўлимда уйлардаги хусусий дастгоҳлар, электр арралар, сут соғиш аппаратлари ва бошқа техник асбобларни ишлатиш, электр қувватини узатишда қўлланиладиган қобиқланган симлар ишлаб чиқарилади. Бир неча йилдан бери чиқинди сифатида ташлаб юборилаётган бу маҳсулотлар кўриниши ва хусусиятини ўзгартириб қарийб бир миллион сўм даромад келтирди. Ўтган йил охирларида шу корхонада ишлатишга яроқсиз ҳисобланган пўлат ва рух симлардан сим тўр тўқиш йўлга қўйилганди. Боғ, чорбоғларни атрофини ўраш учун мўлжалланган симтўрлардан бу йил камида 3 минг квадрат метр ҳажмда тайёрлаш мўлжалланган.

Телефон алоқа симлари ишлаб чиқариш билан шуғулланадиган «Машъал» ижара корхонасида жумҳурият Алоқа вазирлиги буюртмасига асосан ички ва ташқи алоқа симлари тайёрланяпти. Шунингдек бу ерда пашшага қарши қўлланиладиган дорили қоғоз чиқариш йўлга қўйилмоқда.

Бирлашманинг Бўстонлиқ ноҳиясидаги Товоқсой қўрғонида жойлашган тармоғида ҳам асосан халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилади. Бу тармоқни келгусида кенгайтириб, маҳсулот кўламини ошириш мўлжалланяпти.

— Наманган вилоятидаги ижара корхонамиз, — деди бўлим бошлиғи В. М. Шаинский, — ташкил этилганида, у ерда ишлаб чиқаришнинг катта имкониятлари мавжудлигини кўргандик. Биринчидан ,корхона қуриш учун жой етарли, иккинчидан иш кучи кўп. Бироқ орадан кўп йиллар ўтсада кўзланган режаларни амалга оширолмадик. Тармоқ яъни СССР Электротехника саноати ва асбобсозлик вазирлиги ўтган йилларда бу корхонани ривожлантириш, кенгайтириш учун маблағ бермади. Ҳар йили фақат ваъда эшитамиз. Дастлаб йилига 1 миллион сўмлик маҳсулот берган корхона ҳозир йилига 8—9 миллион сўмлик товар ишлаб чиқаряпти. Шундан 4,5 миллион сўмлиги халқ истеъмоли буюмларидир. Ҳозирги кунда 300 нафар ишчи меҳнат қилаётган бу тармоқда 1000 нафар кишини иш билан таъминлаш ва йилига 15—20 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш имкони бор. Бунинг учун биринчи галда маблағ керак. Корхонани кенгайтириб, асбоб-ускуналар билан таъминлаш лозим. Шу пайтгача, «Наманганкабель» ижара корхонасини бирлашма ва ўз маблағи ҳисобига кенгайтириб, қўшиб имкониятини топиб келдик.

Шуниси эътиборлики, бирлашмада тайёрланаётган истеъмол буюмларининг асосий қисми чиқиндилардан олиняпти. Чиқитсиз технология услуби ҳар бир ижара корхонасида асосий мақсад қилиб олинган. Бирлашма мутахассислари изланишни давом эттирмоқдалар. Яна шуни айтиб ўтиш кераки, асосий ишлаб чиқариладиган симлар фирма магазинида ҳам сотилмоқда. Айтайлик, қайсидир ташкилотга ёки айрим кишиларга оз миқдорда сим керак. Турига қараб нақд пулга сотиб олиш учун магазин хизмат кўрсатади.

— Виктор Михайлович, келгусида халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш кўламини ошириш имконияти кўпми?

— Бу саволга бир оғиз сўз билан жавоб бериш қийин. Чунки кейинги йилларда бирлашмамизда ишлаб чиқарилаётган кабель ва симларга белгиланган режа камайтирилди. Сабаби хом ашё масаласи оғир. Биз Иттифоқдан ташқари хорижий давлатлардан ҳам пластикатлар сотиб оламиз. Чет элнику қўя туринг, Жумҳуриятимиздаги корхоналар ҳам йил давомида ишлатишга етадиган хом ашёни етказиб беришга аниқ кафолат бермаяптилар. Шунинг ўзи ҳам келгуси аҳволнинг қандай бўлишини билдириб турибди. Бироқ биз тайёрлаётган маҳсулотнинг кўпчилиги бир неча йиллардан бери чиқинди сифатида ташлаб юборилган узуқ, юлуқ, кабель ва симлардан тайёрланяпти. Уларни ишлаб чиқариш албатта давом этади. Истеъмол буюмлари тайёрланадиган участкалар фаолиятини ҳам яхшилаш керак. Айрим жойларда ишчи кучи етишмайди, яна баъзи жойлар тор, техник ускуналар эски. Шуниси қувончлики, ижара корхоналари ҳар қандай шароитда ҳам янги маҳсулот ўйлаб топиш, уни ишлаб чиқаришда дадиллик кўрсатишяпти. Албатта даромад келадиган бўлса ундан қайтиш ўринли эмас. Давр шуни тақозо қилмоқда.

Йилнинг дастлабки ойи тугади. Натижалар таҳлили шуни кўрсатадики, бирлашма ижарачилари бу йил ҳам халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришда кўзланган натижаларга эришадилар.

С. ШАМСИДДИНОВ.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи жамоаси томонидан ишлаб чиқарилаётган истеъмол буюмларига бўлган талаб йил сайин ортиб бормоқда. Бу ерда асосан рўзғорбоп буюмлар тайёрланади. Уларнинг харидорлар дидига мос бўлишида илғор қуювчи Зокир Абдувалиевнинг ҳам ҳиссаси катта.

Ўнгдаги суратда «Семурғ» фирмаси моҳир тикувчиларидан Рашида Малахунова ва Муборак Қодировалар тасвирланган. Дугоналарнинг ишдаги муваффақияти жамоа томонидан муносиб эътиборга лойиқ топилган. Уларнинг бири — Р. Малахунова шаҳар Советининг депутати, иккинчиси эса ёшларнинг мураббийси сифатида фаолият кўрсатмоқда.

Т. Каримов ва Р. Шарипов суратлари.

Инсон омили — эътиборда

МУШТАРАК МАҚСАД

ЙИЛ бошидан буён шаҳримизнинг барча ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилот ва бирлашмалари иқтисодий тангликни бошидан кечираётгани ҳеч кимга сир эмас. Ҳар бир меҳнат жабҳасида бугунги кунда хом ашё тақчиллиги катта муаммо бўлиб турибди. Бу эса, яна бошқа муаммоларни юзага келтирмоқда.

Лекин шаҳримизда мураккаб вазиятга қарамай, ўзининг мавжуд имкониятларидан келиб чиққан ҳолда бутун эътиборни инсон омилига қаратаётган жамоалар ҳам оз эмас.

Мингдан зиёд ишчи-хизматчилар меҳнат қилаётган «Тошгаз» шаҳар бошқармаси ана шундай жамоалардан бири. Бозор иқтисодиётига ўтишдек қийин шароитда бошқарма маъмурияти, касаба уюшмаси ишчи-хизматчиларнинг турмуш шароитини яхшилаш, уй-жой учун анча вақтдан буён навбат кутаётганлар муаммосини тезроқ ҳал этиш мақсадида ўтган йил ёз мавсумида жамоа ишчилари учун қурилажак уйга бошқарма жамғармасидан 2 миллион 560 минг сўм маблағ ажратилди ва сентябрь ойида «Қушбеги» мавзесида жумҳурият Қурилиш вазирлигига қарашли қурилиш-таъмирлаш бошқармасининг эски биноси ўрнида тўққиз қаватли 90 та хонадонга мўлжалланган янги уй қурилиши бошланди.

— Қурилиш бошқармаси ўрнини ўз кучимиз билан, ҳашар уюштириб тозалаб, ўша ердаги мавжуд ер ости газ қувурларини ҳам бошқа жойга кўчириш ишларини йигитларнинг ўзлари амалга оширишди, — дейди буюртмачи корхона — «Тошгаз» бошқармаси капитал қурилиш бўйича бошлиқ ўринбосари Тўра Шокиров. — Янги бино қурилиши аввалига яхши бошланди. Бироқ янги йил олдидан негадир хом ашё тақчиллиги сезилиб қолди ва қурувчиларнинг иши ҳам сустлашиб кетди.

Қурилиш майдонига йўл оламиз, «Главташкентстрой»га қарашли 1-қурилиш-комплектлаш бошқармасининг 3-бинокорлик корхонаси қурувчилари барпо этаётган бино чиндан ҳам анчагина кўркам ва файзли уйлардан бири бўлиб қад кўтараётгани бир қарашдаёқ сезилади. Сабаби, бу уйнинг лойиҳасини ҳам буюртмачиларнинг ўзлари танлашган. «Тошгаз» бошқармаси ишчиларининг ҳар хил хонали уйларга бўлган эҳтиёжини ҳисобга олиб, жумҳурият лойиҳалаш илмгоҳи ишлаб чиққан икки томонлама кенг ва равон пешайвонли ҳамда кўп ва камсонли хонадонлар учун мўлжалланган ушбу лойиҳа газчиларга маъқул тушди.

— Қураётган уйимиз лойиҳаси ўзимизга ҳам ёққан, — дейди биз билан суҳбатда қурилишнинг бош пудратчилар бригадаси бошлиғи Дмитрий Михайлович Колесников. — Бироқ, чиройли уй қуриш учун ҳам кўплаб хом ашё, қурилиш материаллари зарурлиги ўзингизга маълум. Бу масала эса бизда ҳар галгидек чатоқ. Арматуралар етишмайди, панеллар ўз вақтида келтирилмайди. Қурилиш материаллари танқис. Трест ва бошқарма бизни зарур хом ашё билан тўла таъмин этолмаяпти. Натижада ишимиз сустлашиб, қурилиш муддати чўзилмоқда.

Бригадирнинг куюнганича бор. Чиндан ҳам хом ашё ва қурилиш материалларининг тақчиллиги бугунги ё кечаги гап эмас. Бу жуда кўп йилги муаммо. Лекин бу йил бозор иқтисодиёти шароитига ўтиш даврида бу нарса янада яққолроқ сезилмоқда.

— Қурилиш-монтаж ишлари учун бошқарма томонидан 2 миллион 159 минг сўм маблағ ажратилган, — дейди Тўра Шокирович. — Ўтган йил қурувчилар 400 минг сўмлик ўрнига 332 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришди. Бино шу йилнинг II кварталида фойдаланишга топширилиши керак.

Бош пудратчиларимиз сустлигига асосий сабаб хом ашё тақчиллиги. Қурилишга темир-бетон конструкциялари етказиб берувчи корхона кунига 400 кубометр маҳсулот чиқариши керак. Ваҳоланки, бугунги кунда корхонадан чиқаётган темир-бетон маҳсулотлари атиги 150—170 кубометрни ташкил этмоқда. Сабаби, арматура етишмайди.

Ҳа, бугунги кунда қаерга борманг, албатта ҳал этилаётган муаммоларга дуч келасиз. Қурилишдаги муаммолар ҳам худди занжирга ўхшаш бир-бирига боғлиқ. Уларни ечиш эса ҳозирги шароитда анча мушкул. Шундай бўлса ҳам қурувчилар эрта тонгдан то кечга қадар, қору ёмғирларни писанд қилмай, бино қурилишини тезроқ битириш ва эгаларига топшириш ниятида тер тўкишмоқда.

— Бу ишда бригадамизнинг пешқадам ишчиларидан — монтажчи Г. Канаков, пайвандловчи Е. Самохин, бетончилардан А. Юнусов, Б. Бурлаков, И. Шатуновский ва сувоқчи В. Кузьминаларнинг хизмати улкан бўлмоқда, — дейди қурилишнинг иш юритувчиси Фарҳод Абдураззоқов.

Қурувчилар билан Тошкент газчиларининг мақсади ягона. У ҳам бўлса — янги уйга кўчганлар қувончига шерик бўлиш. Ўз навбатида «Тошгаз» бошқармаси жамоаси ҳам янги уй тўйларини яқинлатиш орзусида яшамоқда.

Шунингдек, улар шаҳар аҳолиси истиқомат қилаётган хонадонларни 1995 йилгача тўла газлаштириш режасини ҳам ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган. Тошкент шаҳар ижроқўми томонидан ишлаб чиқилган. «Маҳалла» дастурига мувофиқ ҳар йили 50 километрдан газ қувурлари ёткизиш, 4 минг хонадонга табиий газ ўтказиш каби ишлар ҳам газчилар зиммасида.

— Ҳозирда ҳам шаҳримизнинг Октябрь ва Собир Раҳимов ноҳияларида табиий газ киритилмаган хонадонлар бор, — дейди Тўра ака. — Асосан эски иморатлардан иборат бу ноҳияларда уйлар бузилиши тўхтатилгани муносабати билан яқиндан бошлаб хонадонларни газлаштира бошладик. Ўйлайманки, яқин орада шаҳримизда табиий газ кирмаган бирорта хонадон қолмайди.

Муштарак мақсад билан яшаётган ва кишилар шодлигига шерик бўлишни бахт, деб биладиган ҳар икки жамоа қурувчилар ва газчилар ҳамкорликда ҳаракат қилишса, яқин кунларда кўркам турар жой биноси қад кўтаришига ишонамиз. Зеро, ҳамкорликда гап кўп, — дейди халқимиз.

З. ДЎСМУҲАМЕДОВА.
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг 4-йигирув тўқув фабрикаси ўтган йил режаларини ортиғи билан адо этган эдилар. Жамоа бу йил ҳам юксак унум билан меҳнат қилмоқда. Фабриканинг меҳнатсевар ёшлари орасида йигирувчи Шаҳноза Отахўжаеванинг номи ҳам муносиб ўрин эгаллайди. У шу кунларда ўз шахсий режаларини 1,5—2 баравар ортиғи билан адо этмоқда.

Ҳ. Солиҳов сурати.

«Умид» умид бағишлайди

«Тошкент» байналмилалчи жангчилар ва захирадаги аскарлар уюшмаси. «Умид» ижтимоий-хайрия бирлашмаси — Ўзбекистон пойтахтидаги ана шу манзилгоҳга Бельгиядан ногиронлар учун мўлжалланган 100 та аравача келтирилди. Улар ҳарбий бурчини бажариш натижасида ногирон бўлиб қолган «афғончи»лар ва захирадаги жангчиларга аталган.

Бу юкни Бельгиядаги ногиронлар аравачалари ишлаб чиқарадиган жаҳонга машҳур «Бершадер интернешил» фирмаси жўнатган. Бу фирма маҳсулоти ўзининг енгиллиги, чаққон ҳаракатланиши ва муҳими арзонлиги билан ажралиб туради.

Байналмилалчи жангчилар уюшмаси ҳузурида ишлаётган «Умид» бирлашмаси аравачаларни чет эл валютасига сотиб олди. Хайрли иш учун бундай маблағни В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Шёлк» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси, Алимкент пахта заводи берган эди. Аравачалар ногиронларга бепул берилмоқда. Тўрт девор орасида қамалиб ўтирган кўпчилик ногиронларга бу аравачалар ёруғ дунёни кўриш имконини беради. Бундай аравачаларда кўчага чиқиш ва ҳатто саёҳат қилиш мумкин.

«Умид»нинг мақсадларидан бири «Афғончи» ҳамда захирадаги ногирон жангчиларга ижтимоий ва тиббий ёрдам беришдир. Бирлашма аъзолари ҳозир тиббий тиклаш Республика марказини ташкил қилиш билан шуғулланишмоқда. Яқин вақт ичида улар очадиган дорихонага жаҳон фармакологиясига маълум бўлган ҳар қандай тиббий препарат учун буюртма бериш мумкин бўлади.

«Умид» ногиронларни ишга жойлаштириш билан ҳам шуғулланмоқда. Бирлашма «Бершадер интернешил» фирмасининг президенти Мишель Бершадер билан ногиронлар ишлай оладиган кичикроқ корхоналар учун технология линиялари етказиб бериш тўғрисида битимга келди.

Бу ерда ишлайдиганлар дастлаб касб ўрганишади. «Умид» бирлашмасининг бош директори Павел Бояркин Бельгия фирмаси билан ўтган йили, ногиронларни тиклаш юзасидан Бельгияда бўлиб ўтган халқаро семинарда иштирок этган вақтидаёқ алоқалар ўрнатган эди. Яқинда у ногиронлар туризми халқаро уюшмасига аъзо бўлди. Бу эса ногиронлар учун тиббий ускуналар ишлаб чиқарадиган машҳур фирмалар билан фаол ҳамкорлик қилиш, уюшма ҳомийлигида ўтказиладиган турли тадбирларда иштирок этиш имконини яратади.

Бельгиядан олинган аравачаларга келганда эса, «Умид» уларга муҳтож бўлган ногирон «афғончи»лардан ҳамда захирадаги жангчилардан шу хусусда мурожаат қилишни сўрайди. Қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилиш мумкин: «Умид» бирлашмаси — 65-34-93 ҳамда байналмилалчи жангчилар ва запасдаги аскарлар Республика уюшмаси — 68-88-70.

И. ГРЕБЕНЮК,
ЎзТАГ мухбири.

Лукма

Ҳар нарсанинг вақти бор

ҚИЗИЛ қор ёғиб, туянинг думи ерга текканини кўрганмисиз! Кўрмагансиз, албатта. Ҳали ҳаётда бунақаси бўлмаган. Лекин Октябрь ноҳиясининг Навоий кўчасидаги ҳамшаҳарларимизга машҳур бўлган 2-китоб дўконини айни қиш палласида таъмирлашга фатво берганлар юқоридаги нақлга амал қилмаган кўринишади. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг-а, неча-неча ёзлар бекор ўтиб айни ҳозирги қишли-қировли кунларда бу китоб дўконида таъмирлаш ишларини олиб бориш нима учун шунчалик зарур бўлиб қолди. Ахир бу ишни бошлашга рухсат берган шаҳар китоб савдоси идораси мутасаддилари наҳотки шуни ўйлашмади экан!

Биз бу воқеадан таажжубда қолиб магазин директори вазифасини бажарувчи Н. Каримовага бир нечта саволлар билан мурожаат қилдик.

— Таъмирлаш нега бевақт бошланди!

— Шаҳар китоб савдоси идораси мутасаддилари дўконимизни ҳар йили таъмирлашга ваъда беришади. Ҳатто бу ҳақда бир марта қайсидир рўзномада (ҳозир номини эслолмайман) танқидий материал ҳам эълон қилинди. Шундан кейин бошлиқлар питирлашиб қолишибди. Бевақт бошланган таъмирлаш иши ҳам мана шундан бўлса керак.

— Дўконда сотув ишлари тўхтатиб қўйилган бўлса керак!

— Қаёқда дейсиз! Биздан ҳамиша режа талаб қилишади. Шунинг учун ҳам ҳозир сотувчиларимиз қиш аёзида кўчада туриб савдо қилишяпти. Олдинига дўконимизнинг таъмирлаш ишидан холи бўлган у ер-бу ерида савдо қилаётган эдик. Лекин яқинда ўт ўчирувчилар келиб, буни қатъий ман этиб кетишди.

Китоб дўкони давлатга бир йилда 1 миллион сўмдан ортиқ даромад келтиради. Устига-устак ахир Эски шаҳар деб дунёга таърифи кетган жойнинг қоқ марказига ўрнашган бу дўконга озмунча чет эллик сайёҳлар кириб — чиқишадими. Бундай жой ҳамиша намунали, саришта бўлиши керак-ку. Дўкон хизматчилари учун ҳам зарур бўлган шарт-шароитлар яратилмаган. Директор вазифасини бажарувчи Н. Каримова суҳбат давомида бизга шу ҳақда ҳам шама қилиб ўтди. Дўконнинг китоб сақланадиган омборхонаси яроқсиз ҳолга келган. Поллар чириб кетган, деворлар кўчиб ётибди. Бу ердаги турли адабиётлар ва техникага оид нодир китоблар ана шундай аҳволда сақланмоқда.

Ташқи томондан ҳам ушбу бинога кўз ташлаган кишининг дили хира бўлади. Чунки китобхона деворлари тепасига осиб қўйилган ёзувлар эскириб кетган. Уларни ўқиш амри-маҳол. Балки биз юқорида қайд қилган нуқсонлар мутасаддиларни таъмирлашни зудлик билан бошлаб юборишга даъват этгандир. Лекин ҳар нарсанинг, ҳар ишнинг ўз вақти-соати бор. Ёзда бажариладиган юмушни қишда, қишдаги ишларни ёзда амалга ошириш ақл доирасига тўғри келармикан!

И. АҲМЕДОВ.

Жумҳурият янгиликлари

ҚЎРИҚДА ДАМ ОЛИШ ЖОЙЛАРИ

Қашқадарё вилоятидаги Ульяновск райони маркази яқинидан ўтган Серқатнов автомобиль йўли ёқасида замонавий дам олиш жойи ишга туширилди.

Бу ердаги чойхона ва ресторан чарчаган ҳайдовчилар ва йўловчилар хизматига тайёр. Бу ерда ёзнинг жазирама иссиғида дам олса бўладиган катта айвон ҳам бор. Узоқ йўлга қатновчи ҳайдовчилар ва автосайёҳлар учун йигирма кишига мўлжалланган меҳмонхона қурилган. Табиийки, автомобилларни қўядиган жой масаласи ҳам ҳал қилинган: ҳайдовчилар унча қиммат бўлмаган нарх эвазига бу жойга ўз транспорт воситаларини қўйиб, хотиржам дам олишлари мумкин. Дам олувчилар ўзлари палов, шўрва ва бошқа миллий таомлар тайёрлашлари мумкин.

Дам олиш жойининг ёнгинасида ёнилғи қуйиш бекати ҳамда машиналарга техник хизмат кўрсатиш устахонаси жойлашган.

Қўриқ Қашқадарё вилоятининг Ғузор ва Косон районларида ҳозирнинг ўзидаёқ бир нечта ана шундай дам олиш жойлари ишлаб турибди.

ЧИННИЛАРДА ТОВУС ТАСВИРИ

Қувасой чинни заводида бу йил ишлаб чиқарилаётган маҳсулот тури кўпайди. Бу ерда «Қувонч», «Товус», «Орзу», «Табассум», «Зилола» ва «Наврўз» деб номланган ўзига хос комплектлар тайёрлана бошланди. Идишларга нақш чизиш цехи тажриба участкасининг катталаштирилиши натижасида камёб маҳсулот ишлаб чиқаришни кенгайтириш мумкин бўлди.

Завод жамоаси ўтган йили ўз маҳсулотини сотишдан 2 миллион 200 минг сўм даромад олди. Ҳозир меҳнат жамоаси корхона ҳузурида фирма дўкони очишга тайёрланмоқда. Бу ерда завод маҳсулотлари сотилади. Шу тариқа қувасойликлар маҳаллий аҳолини чиройли чинни идишлар билан таъминлаш муаммосини ҳал қиладилар.

БАҲОРГИ МАВСУМГА ШАЙ

Ленин районидаги «Правда Востока» жамоа хўжалигида ремонтдан чиқарилган техника сифатини текширган комиссия уни юксак баҳолади. Ўнлаб ер ҳайдаш тракторлари, культиваторлар, сеялкалар, бороналарнинг барча комплектлари ва бошқа агрегатлар баҳорги дала ишларини бошлашга тахт қилиб қўйилди. Бунда тажрибали қишлоқ механизаторлари Неъматилло Йўлдошев, Тожиддин Ҳамидов, Абдуқаюм Бобохонов, Сайфитдин Ўринбоев, Собиржон Тошпўлатовларнинг хизмати катта бўлди. Улар ўз тракторларини ремонт қилиб бўлгач, ўз ҳамкасбларига ҳам ёрдам беришди.

Хўжаликда суғориш тармоғини тозалаш ишлари тугалланмоқда, органик ўғитларни тўплаш ва далага олиб чиқиш давом этаяпти.

РЕКОНСТРУКЦИЯ ИШЛАРИ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Гулистон сут заводида сариёғ тайёрлаш ихтисослаштирилган ишлаб чиқаришга айлантирилмоқда. Бунинг учун бу ерда алоҳида цех қурила бошланди. Бу цех қурилиши 844 минг сўмга тушади. Мавжуд шароитда сариёғ ишлаб чиқариш фойда келтирмас эди. Ихтисослаштирилган цехда эса замонавий машина-ускуналардан фойдаланиш шарофати билан энг янги технологиялар қўлланилади.

Оқолтин сут тайёрлаш пункти ҳам реконструкция қилиняпти. Бу ерда тайёр сут маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган митти завод иш бошлайди. Ильич районидаги тайёрлаш пунктида ҳозирнинг ўзидаёқ шундай завод ишлаб турибди.

(ЎзТАГ мухбири).

Жумҳурият янгиликлари

Муштарийлар учун учрашув

● «Оқшом» рўзномаси саҳифаси орқали азиз муштарийларимиз учун уюштирилаётган бугунги учрашувга биз тиббиёт илмининг таниқли арбобларидан бири Карим Йўлдошевич Йўлдошевни танлаганимиз бежиз эмас. Япония, Франция, Германия Федератив Республикаси, Ҳиндистон, Сурия ва яна кўплаб бошқа хорижий мамлакатларга қадами етган, у ердаги катта анжуманларда маъруза қилиб, жаҳон олимларининг юксак эътирофига сазовор бўлган ажойиб ҳамшаҳримиз Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Н. А. Семашко номидаги сиҳат-саломатликни тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот илмгоҳининг раҳбари, СССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Тошкент шифокорлар малакасини ошириш илмгоҳи кардиология кафедрасининг мудири, жумҳурият терапевтлар илмий жамиятининг раиси, Тошкент шаҳар Кенгаши соғлиқни сақлаш, ижтимоий таъминот, оила, оналик ва болаликни муҳофаза этиш, хотин-қизлар ўртасида ишлаш масалалари доимий комиссиясининг раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор К. И. Йўлдошев шунча юмушлар билан банд бўлишига қарамай «Оқшом» рўзномасининг азиз меҳмони бўлишга чин дилдан розилик билдирди.

— Ҳурматли Карим Йўлдошевич! Мулоқотимизни Сиз кутмаган ва ўйламаган саволларни беришдан бошласак, нима дейсиз?

— Маъқул.

— Ундай бўлса биринчи саволимиз шундай: яқинда дам олишдан қайтибсиз. Кўпчилик «Ҳа, энди машҳур Семашко номидаги илмгоҳ раҳбари бўлса, профессор, фан арбоби бўлса, қаёққа қўлини узатса етадиган одам бўлса, энг зўр курортда дам олади-да», дейиши табиий. Лекин Сиз оддий ишчилар, тўғрироғи матбаачилар дам олиб, даволанадиган жойда бўлибсиз. Бунинг боисини тушунтириб бера олмайсизми?

— Бунинг асло ажабланадиган жойи йўқ. Халқ ичида юрибгина уларнинг ўй-ташвишларини, эзгу ниятларини билиш мумкин. Шу боисдан раҳбарлар кўпроқ халқ орасида бўлиши керак, деб ҳисоблайман. Бизлар ҳам шу оддий инсонларга ўхшаш жамиятнинг бир аъзоси эканлигимизни унутмаслигимиз керак. Ҳаётда нимагаки эришган бўлсак, бу эзгу мақсад йўлида сабр-тоқат билан интилиш туфайлидир, холос. Ахир халқимиз «Камтарга — камол», деб бежиз айтмаган. Оддийликка, одамлар ташвиши билан яшашга нима етсин!

— Жуда тўғри айтдингиз. Камтарлик — ажойиб инсоний фазилат. Афсуски кўпчилик кишилар босар-тусарини билмай охир-оқибатда эл-юрт олдида юзлари қаро, бошлари хам бўлганлиги сир эмас. Айтингчи, шу фазилат эгаси бўлиш учун нима қилиш керак?

— Дарҳақиқат, камтарликда гап кўп. Инсон ўз олдига қўйган мақсадига, муродига етиши учун аввало камтар, одамларни чин дилдан севадиган киши бўлиши керак. Халқ ичида юрган одам эса ҳақиқий турмушни билади ва ҳаёт қадрига ҳам етади. Бунга мен ўз иш фаолиятим мобайнида тўлиқ амин бўлганман. Тиббиёт илмгоҳини битириб Мирзачўлда ишлаган пайтларимда ҳам, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари лавозимида ишлаган чоғларимда ҳам оддий одамлар билан мулоқотда бўлишга, уларнинг дардига иложи борича кўпроқ малҳам бўлишга ҳаракат қилардим. Инсондан қоладиган нарса яхшилик ва эзгулик-ку, ахир! Шундай эмасми?

Мен оддийлик, камсуқумликни аввало оилада, ота-онамнинг ҳаёт тарзларида кўрганман. Раҳматли падари бузруквbooрим оддий, темирйўлчи эдилар, жуда камтарона яшар эдилар, қўлларидан келган яхшиликни бошқалардан асло аямасдилар. Ва биз, фарзандларга ҳам ҳаётда камтар бўлишни доимо уқтирар эдилар. Волидаи меҳрибонимнинг ўгитлари доим ёдимда туради. «Болаларим, ҳар вақт эл хизматида, эл ичида бўлинглар, элдан ҳеч ажралманглар», дейишни канда қилмасдилар. Мана шуларнинг айтганини қилиб, асло кам бўлмаяпмиз.

— Инсондаги яна қайси фазилатларни қадрлайсиз?

— Камтарлик — инсоннинг энг ажойиб фазилати эканлигини айтдик. Шу фазилат соҳибида оддийлик, камсуқумлик, ҳалоллик, одамларга меҳрибонлик хислатлари ҳам жўш урган бўлади. Яна мен одамларнинг имон-эътиқодли бўлишини истайман. Дарҳақиқат, бирор нарсага эътиқод, муҳаббат қўйишда гап кўп. Илгарилари одамларда эътиқод кучли эди. Илгарилари ҳалоллик, бировнинг ҳақига хиёнат қилмаслик кучли эди. Эндичи? Ўзингиз кўриб турганингиздек, инсонда шундай фазилатлар камайиб борганлиги жамиятимизни танг вазиятга, инқирозли аҳволга солиб қўйди. Лекин ноумид — шайтон деганларидек, инсонда келажакка ишонч ва умид учқунлари бўлиши керак. Шундай умид билан яшаган кишига бахт-саодат албатта йўлдош бўлади.

— Ҳозирги пайтда одамлар ўртасида меҳр-оқибат йўқолиб бораётгани ҳақида кўп гапириляпти. Бунинг боиси нимада деб ўйлайсиз?

— Инсонга бор-йўғи 100 йил умр берилади. Шундай бўлгач яхшилик, меҳр-оқибатга, ўзаро қадр-қимматга нима етсин! Лекин, афсуски кейинги пайтларда инсонларга бўлган меҳр-оқибат анча эсдан чиқарилди. Ўзингиз бир ўйлаб кўринг: илгарилари фарзанд отасига тик қарармиди, катталарга салом бермаслик, уларнинг олдига тушволиб кетиш айб саналарди. Эндичи? Баъзи оқпадар фарзандлар ўзини дунёга келтирган ота-онасига қўл кўтаряпти, уларнинг ҳолидан хабар олмаяпти. Фарзандлари томонидан хўрланган ва ҳозир мусофирхоналарда илтижо билан яшаётган кексаларчи? Нималар бўляпти, ахир? Қани инсонлар ўртасидаги Шарқона ҳурмат ва қадр-қиммат?

Яқинда мен бир даҳшатли воқеадан воқиф бўлдим. Тошкент кўчаларидан биридаги бекатда бир одам ҳушсиз ётган экан. Шу атрофдан ўтаётган бирор кимса унга эътибор бермас эмиш. Йўловчилардан бири иккинчисига нима дермиш:

— Қариб қуйилмаганини қара, шу ёшда ичиб тупроққа қоришиб ётибди-я...

— Эсиз, қарилик. Фарзандларига ҳам иснод келтиради бундай оталар, — дермиш иккинчи йўловчи ҳамроҳининг гапига жавобан.

Ваҳоланки, ерда ётган инсон ёнидан бурниларини жийириб ўтаётган одамларнинг бирортаси хаёлига унинг юрак хуружи тутиб йиқилиб қолгани келмасди.

Шу одам кейин касалхонага «тез ёрдам» машинасида олиб келинди. Лекин вақт ўтган эди. У юрак инфаркти туфайли оламдан ўтган эди.

Бу мисолни келтиришдан мақсад шуки, ён-атрофдаги воқеа-ҳодисаларга жуда лоқайдмиз, бемеҳрлик, шафқатсизлик шунчалар илдиз отдики буни эсласанг юрагинг орқага тортиб кетади. Шу ерда «Нега биз йиқилганни суяшни унутдик, ўтмишдаги қадр-қиммат қаерда қолди», деган ҳақли савол туғилиши табиийдир.

Хулоса қилиб айтганда ота-оналар дуосини олиш, яқин кишилар, қариндош-уруғлар ҳолидан хабардор бўлиб туриш, хасталар кўнглини кўтариш, қабристонларни зиёрат қилиб, ўтганларни доим ёд этиб туриш — булар инсоний фазилатларга киради. Лекин шу фазилатлар ҳаммамизда муҳайёми? Шу саволни ўзимизга бир бериб кўрайлик.

— Шу маънода ҳали ҳам маҳаллалар ўртасида меҳр-оқибат кучли. Сиз ҳам Киров ноҳиясидаги 1-«Отчопар» маҳалласида истиқомат қиласиз. Маҳалла юмушларига аралашасизми, тўй, ўлим дегандек...

— Айтганингиздек чиндан ҳам маҳаллаларда меҳр-оқибат кучли. Халқимизнинг энг яхши расм-русмлари маҳаллаларда сақланиб келяпти. Пешона тери билан тўплаган пулини тўйга сарфлайдиган, эл-юрт олдига дастурхон ёзадиган ажойиб халқимиз борлигидан фахрланаман.

Халқимизда «Меҳр — кўзда», деган гап бор. Биздаги урф-одатлар шунга қаратилган. Чойхоналардаги суҳбатлар одамларни бир-бирига яқинлаштиради, улар ўртасидаги оқибатни кучайтиради. Одамлар бир-бири билан кўришиб тургач иззат-ҳурмат ҳам ортаверади. Шу ўринда «Маҳалла» дастури ҳақида икки оғиз гапирмоқчиман. У меҳр-оқибат, бир-бирига ҳурмат, инсоний фазилатларни, қадриятларни қарор топтириш, анъаналарни қайта тиклашимизга хизмат қилади.

«Маҳалланг — отанг-онанг», деганлар. Яхши кунда ҳам, ёмон кунда ҳам шулар шодлигингизга ҳам, ташвишингизга ҳам шерик бўлишади. Маҳалла қўмитаси раисининг ўринбосари сифатида ҳам, маҳалланинг оддий фуқароси сифатида ҳам бу ерда бўладиган маросимларда фаол қатнашиб тураман. Ҳар бир хонадондаги тўйларга файз бағишлайдиган маҳалла оқсоқоллари барча ишга бош-қошлигини кўриб севинаман. Лекин орамизда шундай кимсалар ҳам борки, уларнинг димоғдорлигини кўриб ажабланасан, киши.

Шу ўринда севикли шоиримиз Эркин Воҳидовнинг:

Гарчи шунча мағрур турса ҳам
Пиёлага эгилар чойнак.
Шундай экан, манманлик нечун,
Кибру ҳаво нимага керак?
Камтарин бўл, ҳатто бир қадам
Ўтма ғурур остонасидан.
Пиёлани инсон шунинг-чун
Ўпар доим пешонасидан,

деган сатрлари ёдга тушади.

Дарҳақиқат, кибр-ҳаво, димоғдорлик кимга керак ахир?! Ваҳоланки, қадр қилган — қадр топади, деган гап бор. Сен қадр қилсанггина сени ҳам қадрлашади-да. Ҳурмат қилсанг — ҳурмат кўраверасан. Бас, шундай экан, маҳалла ишларига аралашиш, эл-юрт хизматида бўлиш, тўй ва маъракаларда иштирок этиш инсоний бурчимиз эканлигини асло унутмаслигимиз керак! Куни кеча ёнингизда бўлган, тўйда бирга ўтирган маҳалладошингиз тўсатдан оламдан ўтди, дейлик. Уни сўнгги йўлга кузатиш бизнинг инсоний бурчимиз-ку?! Қандай яхши одатларимиз бор: сўнгги йўлга кузатилаётган одам тобутини у таниш ёки нотанишлигидан қатъий назар, елкага олиб кўтаришни бир эсланг.

Ҳа, ҳақиқий инсон бўлиш учун одамлар ичида юриш керак. Бир одам академик бўлиши, ўз фанини жуда зўр билиши мумкин, лекин у ҳаётни билмаса қийин-да! У билан гаплашиб маза қилолмайсиз. Ва аксинча, оддий деҳқон ёки ишчи ҳақиқий инсоний фазилатларни эгаллаган бўлса унинг суҳбатидан бир олам завқ олишингиз мумкин.

Ҳаёт сўқмоқлардан иборат. Бу сўқмоқлардан ақл-идрок, чидам билан ўтган одамгина кўзлаган мақсадига етади. Шу оддий ҳақиқатни асло унутмаслик керак! Ва яна бир гап шуки, инсон ўз киндик қони тўкилган жойни муқаддас деб билмоғи даркор.

— Жуда яхши гапни айтдингиз. Сиз жаҳон кезган олимсиз. Ўз юртингиз, халқингиздан узоқда бўлган пайтингизда кўнглингиздан қандай туйғулар кечганлиги ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Ҳар бир кишининг Ватани уйининг остонасидан бошланади, деган гап чин ҳақиқат. Кўпгина хорижий элларда бўлган пайтимда бунга минг карра имон келтирганман. Бошқа давлатга борганингизда айниқса эл-юрт. Ватан туйғуси ўзгача, ширин туюлади. Бир-бирига меҳр-оқибатли одамларни кўрасиз, халқнинг турмуш даражаси юқори эканлигининг гувоҳи бўласиз-у, барибир ўз уйингиз, ўлан тўшагингиз дегандек, истиқомат қиладиган жойингизни қўмсаб қоласиз. Буни мен табиий бир ҳол деб биламан. Ахир бизни шу даражага етказган она ернинг муҳити, одамлар меҳри-ку! Буни унутиб бўладими? Асло! Шу ер тупроғини доимо кўзга тўтиё қилсанг арзийди. Она юрт оҳанрабосидек кучли нарса бўлмаса керак дунёда! Шу боисдан қаерда бўлмайин, менинг қалбим, юрагим жонажон шаҳримни, унинг одамларини қўмсагани қўмсаган.

— Дарвоқе, юрак ҳақида сўз очдингиз. Айтингчи, нега бошқа соҳани эмас, юрак бўйича ихтисосликни танлагансиз?

— Юрак — инсон учун энг керакли аъзо. Ҳаётнинг бошланиши у билан боғлиқ. Биласизми, она қорнидаги ҳомила уч ойлик бўлгач юрак ура бошлайди, то инсон умри тугагунча. Инсоннинг ҳар бир аъзоси ўзига «дам» беради, лекин юрак ишлайверади. У шунчалик вафодор, жафокаш ва меҳнатсеварки, уни оддий сўз билан таърифлаб бўлмайди. Шу боисдан бўлса керак, ҳали мактабда ўқиб юрган кезларимдаёқ биология ўқитувчимиздан юрак фаолияти билан боғлиқ гапларни эшитиш менинг юрагимга чўғ солди. Тиббиёт фанига иштиёқ Тошкент Давлат тиббиёт илмгоҳига етаклади. Талабаларнинг илмий кенгашида тайёрлаган биринчи маърузам ҳам юрак фаолиятига бағишланди.

Ҳаёт ўлчови — юрак билан. У қанча бақувват бўлса инсон умри ҳам шунча узоқ бўлади. Юракнинг тўхташи — инсон ҳаётининг тўхташидир. Мен юрак мутахассиси бўлганлигим учун ҳам уни тиббиёт касбининг гултожиси деб биламан. Шу боисдан юрак хасталиклари олдини олиш, одамларнинг касал бўлишига йўл қўймаслик бизнинг бурчимиздир. Шу касб соҳиби бўлганлигимдан фахрланаман. Ўзингиз бир ўйланг: севги ёшидаги йигит қизга «Мен сизни чин юракдан севаман», дейди. Бу гапда ҳам катта маъно ётибди. Ҳамма яхшилик, эзгуликларнинг юракка боғлаб айтилишида ҳам катта ҳикмат бор деб биламан.

— Агар қайтадан касб танлаш қўндаланг бўлса шу касбни — шифокорликни танлармидингиз?

— Сўзсиз. Шифокорлик — улуғ касб, халққа ёрдам берадиган, унинг умрини узайтирадиган касб. Ваҳоланки, инсон умрини узайтириш жуда улуғ вазифадир. Агар шифокорда масъулият, меҳр бўлмаса у ўз касбининг ҳақиқий эгаси бўлолмайди. У инсонларни севаоладиган бўлиши керак. Оқ халат кийган билан ҳар бир одам шифокор бўлавермайди. Шифокор — аскар каби ҳаракат қилиши керак. Аскар жанг майдонида қандай курашса шифокор ҳам инсон саломатлиги йўлида жонини фидо қилиши лозим.

Менинг ҳаётим, умрим мазмуни — шифокорликдир. Халқим соғлиғини сақлаш, инсон умрини узайтиришдек хайрли касбда ишлаётганимдан бахтиёрман.

— Ҳаётингиздаги энг бахтиёр дамлар...

— Инсон ҳаётида қувончли дамлар бўлади. Лекин эсда қоладигани битта ёки иккитадан ошмайди. Мен учун эсда қолган, энг бахтли дам биринчи иш бошлаган кунимда юз берган. Ҳалокатга учраган бир корейс йигитини ҳушсиз олиб келишди. Нима қилиш керак? Вақт зиқ. Озгина эътиборсизлик қилинса шу йигит ҳаёт билан хайрлашади. Шу йигит ҳаёти учун етти кеча-ю, етти кундуз олишдим. У омон қолди. Бу — менинг биринчи бахтиёр дамларим эди. Иккинчиси — оиламизда тўнғич фарзанд — ўғил туғилиши бўлди.

— Хафа бўлган пайтларингизчи?

— Хафа бўлган пайтлар ҳам шу касбим билан боғлиқ. Буни қарангки, яна бир навқирон — оғир хасталикка учраган, жуда ҳам лаёқатли 18 ёшли йигитни олиб келишди. Афсуски у бедаво дардга — оқ қон касалига йўлиққан эди. Кўзларини илтижо билан менга боқиб, қўлимда жон берганини ҳеч унутолмайман.

— Шифокор бўлатуриб ҳеч ўз соғлиғингиздан шикоят қилганмисиз?

— Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди деганларидек, биз шифокорларнинг ҳам ўзимизни баъзан ноҳуш ҳис этадиган пайтларимиз бўлиб туради. Жумладан, камина ҳам шундай ҳолатларни бошидан кечирган. Ишнинг мураккаблиги, ҳозирги даврдаги асабийлик менга ҳам ўз таъсирини ўтказмасдан қолмади. Иш охирларига бориб чарчаш аломатлари сезила бошлади. Бу ён-атрофда бўлаётган воқеаларга бефарқ қарамаслик туфайлидир, албатта. Лекин, ўз саломатлигимга доим қараб бораман. Вақтида овқатланишда гап кўп. Жисмоний тарбияга ҳам эътибор бераман. Оқсил моддаларга бой бўлган таомларни тановул қилишга аҳамият бераман. Кейин одам ўзига ҳам доим қараб бориши, семириб кетмаслиги керак. Семиришнинг фойдадан кўра зиёни кўпроқ. Шуни унутмаслик керак. Хуллас, ҳаёт тарзини рисоладагидек қилиб олиб борган одамдан хасталик чекинади, дейверинг. Бунга тиббиёт оламидан истаганча мисоллар келтириш мумкин.

— Ҳаётдан армонингиз борми?

— Ҳаётдан бахтиёрман. Яхши касбим, оилам, дўстларим бор. Инсонийлик хислатларини эгаллаганимдан севинаман. Шуни фарзандларимга ҳам сингдирганман. Иттифоқимизда чиқадиган учта, жумҳуриятимизда чоп этиладиган иккита ойнома таҳрир ҳайъати аъзосиман, 15 та китоб муаллифиман, 40 га яқин монографияларим чиққан, 30 дан ортиқ китобга муҳаррирлик қилдим. 30 дан зиёд фан докторлари ва номзодлари тайёрладим. Шуларнинг ҳаммаси мени бахтиёр қиладиган омиллардир.

— Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

— Бўш вақтнинг ўзи йўқ. Лекин бўлиб қолса китоб мутолаа қилишни ёқтираман. Бадиий асарлар, тиббиёт мавзусидаги ойномаларни кўплаб ўқийман. Дам олиш кунлари эса маҳалламиз ҳудудида жойлашган ўйингоҳга чиқиб, спорт билан шуғулланаман.

— Оилангиз ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Юқоридаги жавобимда ҳаётдаги бахтиёрлигимнинг сабабларидан бири яхши оилам борлигида, деган эдим. Тиббиётга бўлган меҳр оиламиз аъзоларида ҳам жамулжамдир. Рафиқам — Сайёрахон илмий-текшириш илмгоҳида шифокор, бўлим мудири. Катта ўғлим Акмал Москвадаги Сеченов номли тиббий академиясида тиббиёт фанлари номзоди даражасини олиш учун илмий ишни ёқлаш арафасида. Қизим Дилдора ҳам бош дақиқаси ҳам фан номзоди. У ҳам ҳаётини тиббиёт илмига бағишлаган. Ўғлим Ёркин эса Москвадаги лазер жарроҳлиги илмгоҳи аспиранти, кенжа қизим Севара 1-Тошкент Давлат тиббиёти илмгоҳи толибаси. Келинларим ҳам шифокор. Лолахон илмий ишини ёқлаш арафасида турибди. Фотимахон эса шифокор-дефектолог. Бири-биридан ширин 6 та неварам бор. Ўйлайманки, улар ҳам вояга етишгач оила анъанасига содиқ қолишади.

— Сизни машҳур шифокорликдан ташқари шахсий машинангизни моҳирона бошқарадиган ҳайдовчи сифатида ҳам биламиз. Айтингчи, ҳеч йўл қоидасини бузганмисиз, йўл ҳаракати назоратчиси билан «сену менга» борганмисиз?

— Тўғри, фарзандлар улғайиб, ҳайдовчилик гувоҳномаси олгунга қадар машина бошқарганман. Яширишга не ҳожат: бир марта қоидани бузганман. Светофорнинг сариқ билан қизил чироғи орасида чорраҳадан ўтишим биланоқ йўл ҳаракати назоратчисининг ишорасини кўрдим. Хизмат юзасидан шошилиб кетаётганлигимни унга тушунтирдим. Ҳайдовчилик гувоҳномамни анча қўлида ушлаб тургач у оддий огоҳлантириш билан ҳужжатимни қайтариб берди. Иккинчи бир воқеа ҳам ҳеч эсдан чиқмайди. Тошкент тайёрагоҳига шошилиб кетаётган эдик, бирдан машина юрмай қолди. Нима қилиш керак? Ахир мен ҳаваскор ҳайдовчи бўлсам. Шу пайт бир кичик жуссали бола келиб «Ака, нима бўлди?» деб сўраб қолди. Диққат бўлиб турган эдим, боланинг бу саволига «Ишинг нима, йўлингдан қолмасангчи» деб юборибман. Шунда ҳам у гапимдан хафа бўлмай, кулиб «10 тийинлигингиз борми», деб сўради. Танга олиб контактда пайдо бўлган чиркни тозалаган эди, машина мотори ҳам юриб кетди. Шунда фақат одамларнинг юрагини эмас, ҳатто машинанинг ҳам «юраги»ни яхши билиш зарур экан, деган хулосага келгандим...

— Нимага ишқибозсиз?

— Китоб йиғишга ишқибозман. Қаерга, қайси шаҳар, қайси қишлоқ, қайси давлатга бормай, хоҳ бадиий, гоҳ илмий китоблар бўлсин, уни харид қилиб олишга ошиқаман. Уйимиздаги китоб жавонларидан Абу Али ибн Синонинг «Тиб қонунлари»дан тортиб яқинда ўзимизда нашрдан чиқарилган энг митти китоб намуналаригача борлигини айтиб ўтмоқчиман. Ёзувчилар, шоирларнинг дастхатлари битилган китоблар мен учун айниқса азиз ва қадрлидир.

— Севган шоир ва санъаткорингиз?

— Суҳбатимиз бошидаги саволлардан бирига жавоб қайтара туриб Эркин Воҳидов шеърларидан мисрани бежиз келтирганим йўқ, Солиҳжон. Мен Ўзбекистон ССР халқ шоири Эркин Воҳидов шеърларини жон-дилдан севаман, унинг ғазаллари билан айтиладиган қўшиқларни мароқ билан тинглайман. Қаранг, севикли шоиримиз инсон юрагини қандай таърифлабди:

Доим содиқ бўлган юрагим бу кеч
Не учун дафъатан кўтарди исён?
Биламан,
Меҳнати унинг мушкулот,
Осон тутиб бўлмас асло юракка
Еру осмон тинчир,
Тинчир коинот,
Лекин ором билмас қалб ўзи якка.

Яна бир гап. Яхши шеърларни ўқийвергач, ўзинг ҳам илҳомланиб кетарқансан. Гоҳида қўлга қалам олиб, шеърлар ҳам машқ қилишга одатландим.

Санъаткорлар ичида СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти совриндори Зикир Муҳаммаджонов яратган сиймолар мени ўзига айниқса мафтун этади. У яратган сиймолари ҳаётийлиги билан юракка яқин. Шу боисдан бўлса керак, Зикир аканинг саҳнада ва кинода яратган сиймоларини мароқ билан томоша қиламан.

— Сиз фақат жумҳуриятимиздагина эмас, ҳатто Иттифоқимиздаги йирик илмгоҳга раҳбарлик қиласиз. Шу ўринда бир нарсани билмоқчи эдик: том маънодаги раҳбар қандай бўлиши керак?

— Том маънодаги раҳбар замон руҳини биладиган, ҳозирги фан-техника тараққиётидаги қадамларни илғаб оладиган давр кишиси бўлиши керак. Акс ҳолда раҳбарликни эплолмайди. Замонавий раҳбар жуда одил ва холис бўлиши лозим, ҳар бир одам қалбига йўл топа билиши даркор. Ана шундагина у бош бўлган жамоада иш олға кетади.

— Илмгоҳингиз Семашко номи билан аталади. Шунга қандай қарайсиз? Ахир ўтмишда бизнинг буюк боболаримиздан озмунча ҳакимлар бўлишган-ку! Илмгоҳингиз шуларнинг номи билан аталса бўлмайдими?

— Жуда ўринли саволни бердингиз. Шундай саволни яна бошқа кишилар ҳам бот-бот беришяпти. Илмгоҳимиз номини ўзгартириш масаласи бизнинг эътиборимизда турибди. Яқин келажакда даргоҳимиз Шарқ табобати илмий-текшириш илмгоҳига айлантирилади. Бунинг сабаблари бор, албатта. Биз бундан буён беморларни заҳарли дори-дармонлар билан эмас, балки Шарқ табобати усулларида даволашни кенг йўлга қўймоқчимиз. Чунки киши аъзоси учун дориларнинг салбий асоратлари эндиликда жуда сезилмоқда. Дунё аҳолисининг 13 фоизи доридан аллергия хасталигига учраганлиги хусусидаги мисол ҳар бир кишини ўйлантириб қўйиши табиий ҳол, албатта. Шулардан келиб чиқиб, юқорида айтилганидек, илмгоҳимиз Шарқ табобати асосидаги даволаш масканига айланади ва ўйлайманки шунда унга исми жисмига мосманд келадиган номни ҳам қўюрмиз.

— Сўнгги саволимиз шундай: инсон узоқ умр кўриши учун нима қилиши керак ва Сизнинг «Оқшом» муштарийларига тилакларингиз.

— Узоқ умр сирларидан бири — ҳамма нарсада меъёр бўлиши керак, деб биламан. Ҳаёт кечиришда соғлом турмуш тарзига қатъий риоя этиш лозим. Бу — вақтида овқатланиш, вақтида дам олиш, асабни сақлаш демакдир. Шоир айтганидек:

Асабга сўз берманг, одамлар,
Ғазабга йўл берманг, одамлар
Умр-ку шунчалар қисқадир.
Шуни ҳам қилмаймиз биз қадр.
Асабга сўз берманг, одамлар,
Азобга йўл қўйманг, одамлар!

Ҳаётда инсон умрини узайтирадиган нарса — бу — яхшиликдир. Қилинган яхшиликдан инсон руҳи енгиллашади. Бу — демак ўз-ўзидан умр узаяди, деган сўздир. Ширин муомала, дўстларнинг мароқли давраси, табиат қучоғида бўлиш — буларнинг ҳаммаси инсон умрини узайтирадиган омиллардир. Хуллас, яхшиликда гап кўп. Шу ўринда алломa шоиримиз Мақсуд Шайхзоданинг қуйидаги мисралари беихтиёр ёдимга тушади:

Дўстлар, яхшиларни авайлаб сақланг,
Салом деган сўзнинг салмоғин оқланг.
Ўлганда юз соат йиғлаб тургандан,
Уни тиригида бир соат йўқланг.

Дарҳақиқат, инсонга бир марта бериладиган умр ҳаш-паш дегунча ўтадикетади. Шундай экан, бу умрни шодхуррамлик билан, одамларга меҳр-мурувват, яхшилик кўрсатиш билан, элюрт олдида яхши ном қолдириш билан ўтказайлик, яхшиларни авайлаб сақлайлик! Ахир инсон-инсонга жуда ғанимат-да! Буни асло унутмайлик!

Суҳбатдош Солиҳ ЁҚУБОВ.

Советлар мамлакатида

ОМИЛКОРЛАР НАМУНА КЎРСАТИШМОҚДА

БАРНАУЛ. Олтой ўлкасидаги ўнлаб хўжаликлар қанд-шакар танқислигини бутунлай бартараф этиш йўлини топди. Улар шартнома мажбуриятларидан ташқари заводларга келтириб берилган лавлаги эвазига салкам беш минг тонна қанд-шакар олишди. Бу фақат жамоа ва давлат хўжаликларига эмас, шу билан бирга хом ашёни қайта ишлагани учун қанд-шакарнинг бир қисмини ўз ихтиёрига олиб қолаётган заводлар учун ҳам фойдалидир. Ўз эҳтиёжлари учун кўп миқдорда қанд-шакар олишга муваффақ бўлган хўжаликларнинг тадбиркорлиги ўлкадаги, шу жумладан Олтойнинг кўп меҳнат талаб қиладиган қанд лавлаги амалда экилмайдиган чўл зоналаридаги кўпгина жамоа ва давлат хўжаликларини қизиқтириб қолди. Энди бу ерда лавлагига муносабат ўзгаряпти. Шу йил охирига бориб қанд-шакар олиш имконига эга бўлиш учун шерикчилик алоқалари ўрнатиш мақсадида қанд заводларига тез-тез вакиллар юборила бошланди.

ОМСК. Ф. М. Достоевский номидаги адабиёт музейида рус шоири Сергей Есенинга бағишланган кўргазма очилди. Ундан ижодкорнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига доир янги коллекциялар туркуми ўрин олган.

СУРАТДА: экспозициялардан бири.

СИТА сурати.

УЛЬЯНОВСК. «Искра» бирлашмаси жамоаси янги турдаги микрокалькуляторларнинг моделини ишлаб чиқара бошлади. Йил давомида бир миллионга яқин ана шундай маҳсулот тайёрланади. Улар, шубҳасиз мактаб ўқувчиларига ҳам, фирмерларга ҳам, ширкат аъзоларига ҳам маъқул бўлади.

СУРАТДА: «Электроника — МК — 86» калькуляторини ихтирочи-муҳандис Татьяна Нефедова намойиш қилмоқда.

СИТА сурати.

ЖУДА ХИЛМА-ХИЛ

БОКУ. ССЖИ халқ хўжалиги ва илмий тадқиқотлар учун фазовий техника яратиш ва ундан фойдаланиш бош бошқармасининг коинотни тадқиқ этиш илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида яратилган янги асбоб жуда хилма-хил — қаттиқ, сочилувчан, толасимон материалларнинг теплофизик хусусиятларини тез ва аниқ белгилаб беради. Бокулик олимлар яратган янги асбоб тажриба чоғида «Нахичеван—90» аэрокосмик синовидан муваффақиятли ўтди ва бу йил у кўплаб ишлаб чиқарила бошланди.

(СИТА).

Одамлар ташвишида

Жонингизга жон бўлай

ПОЙТАХТИМИЗ НИНГ Фрунзе ноҳиясида жойлашган тўқимачилар маданият саройи. Бу ерда иш бошлаган «Тиббий хизмат» марказининг таърифини эшитиб келаётган одамларнинг кети узилмайди.

Улар турли хасталиклар, мушкул ишлар, турмушдаги, оиладаги нохушликлардан халос бўлиш, ўтмишлари, ҳозирги кунлари ҳақида аниқ маълумотга эга бўлиш ниятида бу ерга келадилар.

Марказда башоратчи Олмахон Султонова, биоқувват билан соғломлаштирувчилар — биотерапевт Абусаид Мусаев, экстрасенс Ҳошимжон Рустамов ва Комилжон Бобожоновга мурожаат қилишлари мумкин. Муолажа вақтида руҳий ва тан дардларидан фориғ бўлиб, хасталикнинг бошланғич сабабларини билса бўлади. Марказда бунга ишонч ҳосил қилдик.

Экстрасенслар қабулига навбат кутиб турган кишиларнинг суҳбатига қулоқ тутамиз.

— Дардингизга, албатта, шифо топасиз. Биринчи сеансдан кейиноқ енгил тортасиз...

Бормаган дўхтирим, тушмаган касалхонам қолмовди. Бешта сеансдан кейин барча хасталиклардан халос бўлдим. Қўллари дард кўрмасин, шу ерда хизмат қилаётган укаларимнинг.

Муолажага келганлар орасида уй бекаларидан тортиб талаба, шифокор, ўқитувчилар, турли ёш ва касбдаги юртдошларни учратдик. Қардош Тожикистон, Қозоғистон, Қирғизистондан ҳам одамлар ташриф буюришар экан. Шу куни қабул тугагач, марказ бошлиғи Носиржон Акромов бизни экстрасенслар билан таништирди.

— Мақсадимиз, бизга мерос бўлиб қолган халқ табобатини давом эттириш,— деди у. — Излаб келган одамларга қўлимиздан келганча ёрдам берамиз. Кам нафақа оладиган, ногиронларга эса савоб учун бепул хизмат кўрсатилаяпти. Яқинда кўзи ожизлар билан учрашиб сеанслар бердик, маҳкумалар ҳузурида бўлдик. Уларнинг миннатдорчилик туйғулари акс этган кўзларини бир кўрсангиз эди. Биз, шунингдек Тошкентдаги масжидларга, отахонлар ҳузурига бораяпмиз. Марказимизга биринчи марта қадам ранжида қилган киши ҳолати билан муолажа тугагандан кейингиси ўртасида катта фарқ бўлади. Уларнинг кўтаринки кайфиятидан қувониб кетаман. Келажакда «Халқ табобати» шифохонаси очиш ниятимиз бор.

Биоқувват билан даволовчи мутахассислар туфайли дарддан фориғ бўлган кишиларнинг сон-саноғи йўқ. Масалан, «Яккасарой» маҳалласида истиқомат қилувчи Азиза ая Нишонбоева икки сеансдан кейин ёруғ жаҳонни қайта кўрадиган бўлдилар. Хўжанд шаҳри педагогика илмгоҳи доценти Кундузой Ортиқова олти йилдан кейин ўғил, янгиерлик Давлат хўжалиги ишчиси Раҳима Болтабоева етти йилдан кейин қиз, ўратепалик Хўжалмоқ Давлатова саккиз йилдан кейин ўғил кўришди.

Бундай мисоллар талайгина. Ноҳия Кенгашининг депутати, жиззахлик Жумабой Назаров «Фикр-мулоҳазалар дафтари»га қуйидагиларни ёзиб қолдирибди: «Комилжон Бобожоновнинг номини эшитиб ўзимни даволатишни ният қилдим. Оёқларимда оғриқ бор эди. Биринчи кўрсатишимдаёқ менда яхши ўзгариш сезилди. Кейингисида эса ўзимни жуда ҳам енгил сездим. Турмуш ўртоғим Қаршигул кўп йилдан бери оёқ оғриғидан қийналар эди. Комилжон икки-уч сеанс олганидан кейин оғриқ қолмаганини айтди. Дардимизга даво топаётган шифокорга раҳмат».

Марказ ходимлари эртанинг ғамини еб изланмоқдалар. А. Мусаев медитация, фитотерапия, нуқтали уқалаш бўйича билими ва тажрибасини ошириш мақсадида Хитой Халқ Жумҳуриятига сафар қилишга ҳозирланмоқда. К. Бобожонов эса машҳур экстрасенс Жуна Давиташвили мактабида таҳсил кўришни ният қилган.

Анвар КАРИМОВ.

Спорт янгиликлари

ШАТРАНЖ

ШАҲРИМИЗДАГИ жумҳурият шатранж-шашка клубида биринчи лига шатранжчилари иштирокидаги Ўзбекистон биринчилиги якунланди. Ушбу мусобақада Қорақалпоғистон мухтор жумҳурияти ва турли вилоятлардан келган 66 спортчи ўзаро куч синашди. 11 имкониятдан 9,5 очко жамғарган усталикка номзод Комил Қардошев (Бухоро) ҳурмат шоҳсупасининг юқори поғонасидан жой олди. Уч шартранжчи эса 8 очкодан тўплади. Лекин коэффициентлар жадвалига кўра иккинчи ўрин тошкентлик Фарҳод Собировга насиб этди. Александр Паранян (Тошкент) ва Андрей Белкин (Чирчиқ) 3—4-ўринларни эгаллашди. Мусобақа якунига кўра Қардошев ва Собировлар 20 февралда Тошкент шаҳрида бошланадиган Ўзбекистон биринчилигининг олий лигасида дона суриш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Таъкидлаб ўтиш жоиз, ушбу биринчиликда аёллар ҳам қатнашди. 6,5 очко тўплаган нукуслик усталикка номзод Надежда Репрон ҳатто халқаро уста Алла Мкртчяндан ҳам ўзган ҳолда аёллар ўртасида энг яхши натижани кўрсатди.

БАСКЕТБОЛ

ЯҚИНДА Ленин ноҳиясидаги мактабларнинг битирувчи синфлари ўртасида баскетбол бўйича ноҳия саралаш мусобақалари бўлиб ўтди. Унда 110, 218, 93, 175 ва 154-мактаб баскетболчилари ўзаро куч синашди. Барча ўйинларни ғалаба билан якунлаган 154-мактаб спортчилари турнир ғолиблигини қўлга киритишди. Команда аъзоларидан Саидали Олимов, Тўлқин Бобоев, Шавкат Йўлдошев, Адҳам Мираҳмедов, Расул Кенжаев ва Жаҳонгир Умархоновлар чиройли ўйин кўрсатиб ғалабага катта ҳисса қўшишди. Энди Михаил Григорян мураббийлик қилаётган ёш баскетболчилар шаҳар ноҳиялари ўртасида ўтказиладиган финал мусобақаларида қатнашиш учун қизғин тайёргарлик кўришмоқда.

ВОЛЕЙБОЛ

ЖИСМОНИЙ тарбия илмгоҳининг спорт залида волейбол бўйича саккиз нафар аёллар командаси шаҳар Кубогини қўлга киритиш учун ўзаро беллашди. Бир ҳафта давом этган ушбу баҳсларда «СКИФ — 1» (Тошкент) командаси аъзолари мусобақага пухта тайёргарлик кўрганликларини намойиш этиб барча рақиблари устидан ғалаба қозондилар. Шундай қилиб, биллур соврин жисмоний тарбия илмгоҳи волейболчиларига насиб этди.

Энди улар февраль ойи ўрталарида Фарғона шаҳрида ўтадиган Ўзбекистон Кубоги мусобақаларида қатнашадилар.

Мурод ИСМОИЛОВ.

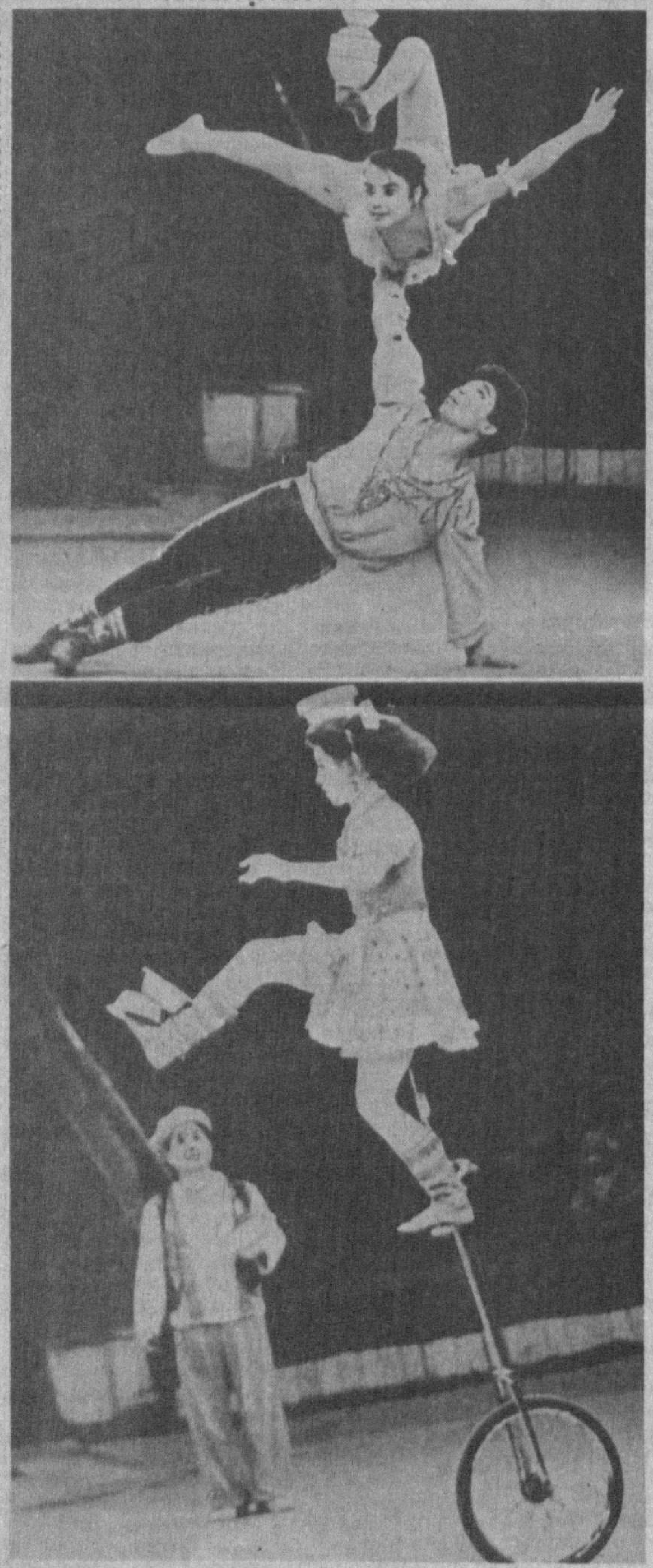

Тошкент давлат циркида «Суар» Хитой циркининг ноёб томошалари давом этмоқда.

СУРАТДА: ана шу томошалардан лавҳалар.

И. Муҳаммаджонов суратлари.

Бу— қизиқ!

● «ПАҲЛАВОН» БОДРИНГ

ОНА табиат шундай чеварки, унинг мўъжизаларини кўрганимизда беихтиёр таҳсин айтиб юборади киши.

Тошкент шаҳридаги Зеленский кўча, 15-уйда истиқомат қилувчи Василий Войко томорқасида экилган бодринг катта барг ёзиб, гуллади. Кейин эртакдагидек мўъжиза рўй берди. «Паҳловон» бодринг кун сайин катталашиб, узунлиги бир метру 28 сантиметрдан ошди. Бойко ён дафтарига «1989 йил 17 август» деб ёзиб қўйди. Бунақа «паҳлавон» бодринг Қўйлиқ иссиқхонасида ҳам учрайди.

◎ БАҲАЙБАТ ТАРВУЗ

ТОШКЕНТ политехника илмгоҳининг энергетика куллиёти талабалари Сирдарё вилоятининг 17 шўро хўжалиги полизидан топишган қора тарвуз тарозида тортилганда 38 килограмму 100 грамм чиқди. Тарвузни ҳашарчи 150 талаба мазза қилиб ейишди. Бу ҳодиса рўй берган 1966 йил 27 октябрни Ашир Хўжамов, Абдусаттор Бўрихўжаев, Акмал Алимовлар ҳануз эслашади.

● УЛКАН САМОВАР

Ҳамроқул Турсунқулов номли жамоа хўжалиги (Тошкент вилояти) музейда одам бўйи баробар улкан ноёб самовар бор. Бир қайнатилган сув кун бўйи совумай туради. Ҳаммасидан ҳам унинг тарихи қизиқ. 1922 йили Тула самоварсозлари самоварни М. И. Калининга совға қилишган. Кейинчалик у бу улкан самоварни Москвадаги «Красной Пески» корхонаси ишчиларига топширган экан. Улар эса Бухорода очилган кўргазмага олиб бориб, кўргазма ёпилгач, Ўзбекистонда ташкил этилган дастлабки жамоа хўжалигига қолдириб кетишган эдилар.

Анвар МИРЗАЕВ.

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент оқшоми» рўзномасининг навбатдаги сони 14 февралда чиқади.

Муҳаррир ўринбосари — С. Б. ЁҚУБОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Тошкент шаҳар Халқ таълими Бош бошқармаси

12-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

НАҚШ СОЛУВЧИ БЎЁҚЧИ (миллий нақш, гул солиш, пуллик).

БЎЁҚЧИ — СУВОҚЧИ —ГУЛ ҚОҒОЗ ЁПИШТИРУВЧИ.

ҒИШТ ТЕРУВЧИ ВА ЙИҒМА ТЕМИР БЕТОН КОНСТРУКЦИЯЛАРИ МОНТАЖЧИСИ.
ДУРАДГОР — ЁҒОЧ УСТАСИ (пуллик).
ДУРАДГОР — ПАРКЕТЧИ ОЙНАСОЗ.
ГАНЧ ЎЙМАКОР МЕЪМОРЧИЛИК ҚИСМЛАРИНИ ЁПИШТИРУВЧИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ

9-синф маълумоти билан — 2 йил.
11-синф маълумоти билан — 1 йил.
11-синф маълумоти билан армиядан сўнг 6 ой.

ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ, ҲАЙДОВЧИ.
ЎҚИШ МУДДАТИ
9-синф маълумоти билан 2 йил.
11-синф маълумоти билан 1 йил.
11-синф маълумоти билан армиядан сўнг 6-ой.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, таржимаи ҳол, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома, характеристика (мактабдан), яшаш жойидан справка, 6 дона (3х4 см) фотосурат, медицина справкаси (286-форма).

Бизнинг манзилгоҳ: 700131, Тошкент шаҳри, А. Икромов ноҳияси, 26-мавзе, 1-уй, (187-автобуснинг «12-мавзе» бекати, 4, 9, 17-трамвайларнинг «30-поликлиника» бекати). Телефонлар: 72-88-13, 72-88-13.

«ТАШЭКС» БИРЛАШМАСИ
МАЛАКАЛИ ИШЧИ КАДРЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ
17-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

9-СИНФ ҲАЖМИДА (ўқиш муддати 3 йил):

кенг профилдаги станокчи, сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, токарь, электр-газ пайвандчи, кўприкли кранларнинг машинисти, механика-йиғув ишлари слесари, автомобиль ремонти слесари,

11 СИНФ ҲАЖМИДА (ўқиш муддати 1 йил):

кенг профилдаги станокчи, электр-газ пайвандчи, ремонт ишлари слесари, йиғув ишлари слесари, автомобиль ремонти слесари.

9 синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларга бепул кўчалик ва ишчи кийимлари ва иссиқ овқат. 11 синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар эса 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА ИШ ҲАҚИНИНГ 50 ФОИЗИ ТЎЛАНАДИ.

Махсус группа ўқувчилари практикасини ва кейинчалик армия хизматини Ўзбекистонда, ТуркВО қўмондонлигининг авторемонт корхона ва ҳарбий қисмларида ўтайдилар.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаган ўқувчилар (5%) шартномага асосан Тошкент автомобиль йўллари институтига конкурссиз кириб ўқишлари мумкин.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ДОСААФнинг автомобиль курсларига йўлланма берилади ва автомобиль транспорти «С» категорияли ҳайдовчилик гувоҳномаси оладилар. Билим юртида вокал-чолғу ансамбли ва спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқув кабинетлари видеомагнитофон қурилмалари ва бошқа замонавий талаб асосида жиҳозланган қурилмаларга эга.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, саломатлик ҳақида справка, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4).

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Содиқов кўчаси, 6-уй. (4, 5, 24-троллейбусларнинг «17-билим юрти»; 3, 22, 23, 29-трамвайлар, 8-автобуснинг «Старт» стадиони бекатлари). Телефонлар: 68-68-74, 68-67-09.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
27-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КЕНГ ПРОФИЛДАГИ ЁҒОЧСОЗЛИК СТАНОКЧИСИ — **ўқиш муддати 1 йил,**
ДУРАДГОР — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**
БАДИИЙ ВА МОДЕЛЛИ МЕБЕЛЬ ДУРАДГОРИ — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**
ҚУРУВЧИ ДУРАДГОР — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**
ЖИЛВА БЕРИШ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА БЎЁҚЧИ — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**
ПАРДОЗЛОВЧИ, ПЛИТА ЁТҚИЗУВЧИ — МОЗАИКАЧИ — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**
ТИКУВЧИ — ОПЕРАТОР — **ўқиш муддати 2 — 3 йил.**

БИЛИМ ЮРТИ 1990 — 91 ЎҚУВ ЙИЛИДАН ТАЖРИБА (экспериментал) ИШ РЕЖАСИГА ЎТИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ТАЖРИБА (экспериментал) ГУРУҲЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

9 синфни «яхши» баҳолар билан тамомлаган ўқувчилар шу тажриба (экспериментал) гуруҳларига қабул қилинади.

Билим юрти қабул комиссияси ўқувчилар билан 20 июндан 1 июлгача суҳбат ўтказади. Суҳбатдан муваффақиятли ўтган ўқувчилар билим юртига муддатидан олдин қабул қилинади, шу ўқувчилар 25 августда она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Билим юрти тажриба гуруҳини «яхши» ва «аъло» баҳолар билан тугаллаган ўқувчилар билим юрти қошидаги ўрта-махсус (техникумга) ўқишга қабул қилинадилар.

Билим юртига 9, 11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. 2—3 йиллик ўқишни тугаллаганларга ўрта маълумот ҳақидаги аттестат билан мутахассислиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

27-ҳунар техника билим юрти янги, замонавий бинога жойлашган, шунингдек билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этилган.

Спорт комплексида бокс, кураш, кара-тэ, таэквон-до, шахмат, шашка, волейбол секциялари ишлайди.

БИЛИМ ЮРТИДА ВИДЕОФИЛЬМ ХОНАСИ ИШЛАЙДИ.

Билим юрти бошлиғи номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, ота ёки онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат, 3х4 см, 086/у формадаги медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.
ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Спутник, 4 мавзе, (19-троллейбус ва 58, 75, 98, 40-автобусларнинг «27-билим юрти» бекати).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 12/II да **Зебуннисо**, 13/II да **Коппелия** (12.00), **Боғчасарой фаввораси** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/II да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома**, 13/II да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА —13/II да **Гул ва Наврўз.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/II да **Майсаранинг иши**, 13/II да **Келинлар қўзғолони.**

КИНО

12 ФЕВРАЛДА

Навоий номидаги Санъат саройи — «ЎЗ ФАРЗАНДИ» (17.00, 19.30, **Ҳиндистон киностудиясининг маҳсулоти, ўзбек тилида, кичик зал).**

Чайка — «КАМБАҒАЛЛАР ДЎСТИ» (16.00), «ЯШИЛ КЎЗОЙНАКЛИ ИЛОН» (18.30, 20.45).

Восток — «ШАХСИЙ ДЕТЕКТИВ ЁКИ «КООПЕРАЦИЯ» ОПЕРАЦИЯСИ (17.40, 21.00).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «КАМБАҒАЛЛАР ДЎСТИ» (16.00, 18.30). «ФАРИШТАНИНГ ЮРАГИ» (21.00).

13 ФЕВРАЛДА.

Навоий номидаги Санъат саройи — «ЎЗ ФАРЗАНДИ» (12.00, 14.30, 17, 19.30, **Ҳиндистон киностудиясининг маҳсулоти, ўзбек тилида, кичик зал).**

Чайка — «КАМБАҒАЛЛАР ДЎСТИ» (11.00, 13.30, 16.00), «ЯШИЛ КЎЗОЙНАКЛИ ИЛОН» (18.30, 20.45).

Восток — «ШАХСИЙ ДЕДЕКТИВ ЁКИ «КООПЕРАЦИЯ» ОПЕРАЦИЯСИ» (17.00, 19.00, 20.30).

Тошсоветнинг 50 йиллиги номли — «КАМБАҒАЛЛАР ДЎСТИ» (11.00, 13.30, 16.00, 18.30), «ФАРИШТАНИНГ ЮРАГИ» (21.00).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИНИНГ

ИЖАРА ПУДРАТИДА ИШЛАЁТГАН ТОШКЕНТДАГИ 1-«ЭЛЕКТРОМОНТАЖ» БОШҚАРМАСИГА

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

— электромонтажчилар, автокранчи.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Куйбишев ноҳияси, Черкас кўчаси, 26-уй ёки Куйбишев ноҳия аҳолини ишга жойлаштириш бўлими марказига — Ҳамза кўчаси, 69-уй. Телефон 67-19-33.

ЎРТА ОСИЁ «ГРАНИТ» МОНТАЖ-ТЕХНОЛОГИЯ БОШҚАРМАСИ

— СМ-2М.
— ЕС-1045.

Электрон-ҳисоблаш машиналарини билувчи муҳандис-электрончиларни

Москва шаҳрида ишлаш учун

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўртача иш ҳақи — 300 сўм, сафар ҳақи, КТУ, мукофот, хизмат кўрсатган йиллари учун ҳақ тўланади.

Мурожаат учун телефонлар — 48-29-50, 77-64-49, 77-49-70 ва бошқарма манзилгоҳи: Тошкент шаҳри, Қирққиз кўчаси, 10-уй.

Тошкент доришунослик олий билимгоҳи жамоаси ректорнинг маъмурий-хўжалик ишлар бўйича ўринбосари **Мурод ҒОЙИБОВ** ва хўжалик мудири **Анвар БОБОМУРОДОВ**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумларнинг оила аъзоларига таъзия изҳор этади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

«ХАНДА» ИЖОДИЙ МАРКАЗИ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
5 МАРТ СОАТ 19.00 ДА
ЎЗБЕКИСТОН-ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИК ВА СЕВГИ ТАРОНАЛАРИ
РАДЖ КАПУР, МУКЕШ, МУҲАММАД РАФИ ВА КИШОР КУМАР ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНГАН

КАТТА КОНЦЕРТ

ПРОГРАММАДА:

«БОМБЕЙ АРТ ГРУППА» Деҳли, эстрада ансамбли: **МУКЕШ ГУПТА, ДЕЕПАК КУМАР, АЛКА ГАНОҲИ, ДХАНВАНТИ, РОХИТЛЕКХИ, АГАМ ПРАШАД, МАДАНЛАЛ КАНОИЯ.**

«ИНДИАНМАДЖИК ГРУППА» ҳинд сеҳргарлик гуруҳи раҳбари —

АШОК БХАНДАРИ

«ХАНДА» САТИРА ВА ЮМОР АНСАМБЛИ:

ШЕРҚЎЗИ ҒОЗИЕВ, МАВЛУДА ТУРДИЕВА, ТУРСУНОЙ САПАЕВА.

КОНЦЕРТДА: ҳинд кинофильмларидан қўшиқ ва рақслар ижро этилади.

Чипталар Халқлар дўстлиги саройи кассасида сотилмоқда.

Тошкент шаҳар кинофильмларни ижарага бериш идораси

ҚИЗИЛ ЯРИМ ОЙ ЖАМИЯТИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА
18 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ
ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИДА
«ШИОРИМИЗ — ШАФҚАТЛИЛИК» МАВЗУИДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР НАМОЙИШИНИ ЎТКАЗАДИ

«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ»
18-20 февралда — ЙЎЛЛАРДАГИ ЁРДАМ.
21-24 февралда — ҚИЗИЛ КРЕСТ — МАКТАБДА.

«ФЕСТИВАЛЬ»
18-20 февралда — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.
21-24 февралда — ЗИЛЗИЛА МАРКАЗИ.

«ВОСТОК»
18-20 февралда — ЯХШИЛАРНИНГ ЯХШИСИ.
21-24 февралда — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.

«ЧАЙКА»
18-20 февралда — ҲАЁТ ВА ЎЛИМ ОРАСИДАГИ 5 ДАҚИҚА.
21-24 февралда — ЙЎЛЛАРДАГИ ЁРДАМ.

«НУКУС»
18-20 февралда — КИЧИКЛАР ВА КАТТАЛАР УЧУН ҚОИДАЛАР.
21-24 февралда — ЙЎЛЛАРДАГИ ЁРДАМ.

«ҚОЗОҒИСТОН»
18-20 февралда — ЗИЛЗИЛА МАРКАЗИ.
21-24 февралда — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.

«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ»
18-20 февралда — ҚИЗИЛ КРЕСТ — МАКТАБДА.
21-24 февралда — ДАРДИНГНИ ОЛАЙ.

«МОСКВА»
18-20 февралда — ЙЎЛЛАРДАГИ ЁРДАМ.
21-24 февралда — ЯХШИЛАРНИНГ ЯХШИСИ.

«ВАТАН»
18-20 февралда — КИЧИКЛАР ВА КАТТАЛАР УЧУН ҚОИДАЛАР.
21-24 февралда — ҲАЁТ ВА ЎЛИМ ОРАСИДАГИ 5 ДАҚИҚА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАРНИ ИЖАРАГА БЕРИШ ИДОРАСИ,

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ЖУМҲУРИЯТ ТАЭКВОНДОНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ

Ой календари бўйича янги йил!

СИЗ ҚАЧОН БЎЛСА ҲАМ БУ БАЙРАМНИ НИШОНЛАГАНМИСИЗ?

Нишонламаган бўлсангиз, у ҳолда албатта келинг — афсусланмайсиз!

1991 ЙИЛ 14 ФЕВРАЛЬ КУНИ СОАТ 19.00 ДА

«ЗАРАФШОН» РЕСТОРАНИНИНГ КАТТА ЗАЛИДА

шаҳримизда анъанага айланиб бораётган байрам ташкилотчиси — ЖУМҲУРИЯТ ТАЭКВАНДОНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ — совет корейсларининг анъаналари, маданияти ва таомлари билан танишиш истагида бўлган барчани таклиф қилади.

БУ ЁРДА СИЗНИ

хилма-хил дидли одамларга мўлжалланган катта кўнгилочар концерт дастури;

янги йил лотереяси совринлари;

Ўзбекистонлик энг яхши таэквандо усталари, халқаро турнирларнинг чемпионлари ва совриндорлари

ва албатта энг яхши ошпазлар томонидан тайёрланган ажойиб шарқ таомлари кутади.

Ҳозирги таҳликали давримизда бу байрам қатнашчилари бир оз бўлсада кўнгил ёзиб кетадилар. Айниқса, ана шу улкан байрам дастурхони атрофида турли хил миллат вакиллари йиғилиб битта тилда — дўстлик тилида суҳбатлашишлари байрамнинг янада кўнгилли ўтишига сабаб бўлади.

Чипталарни қуйидаги манзилдан олиш мумкин: Пролетар кўчаси, 31- уй, Жумҳурият таэквондони ривожлантириш маркази. Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-63-40, 56-69-09.

ТОШКЕНТ оқшоми

Муассислар: халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Тошкент шаҳар қўмитаси

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

84.397 нусхада чоп этилади. Индекс 64690.
Буюртма: 4873. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.